

L'execució dinerària i altres tipus d'execució

Ibon Hualde López

PID_00217375



Els textos i imatges publicats en aquesta obra estan subjectes –llevat que s'indiqui el contrari– a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada (BY-NC-ND) v.3.0 Espanya de Creative Commons. Podeu copiar-los, distribuir-los i transmetre'ls públicament sempre que en citeu l'autor i la font (FUOC. Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya), no en feu un ús comercial i no en feu obra derivada. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>

Índex

Objectius	5
1. L'execució dinerària	7
1.1. Concepte	7
1.2. Pressupòsit: liquiditat de l'obligació	7
1.3. Despatx i ampliació de l'execució	9
1.4. Requeriment de pagament	10
1.5. L'embargament de béns	12
1.5.1. Concepte	12
1.5.2. Abast objectiu i suficiència de l'embargament	12
1.5.3. Localització i afecció dels béns que s'han d'embargar ...	12
1.5.4. El reembargament i l'embargament del sobrant	15
1.5.5. Vicissituds de l'embargament	16
1.5.6. Garanties de l'embargament	17
1.5.7. Eficàcia de l'embargament de béns no pertanyents al deutor i terceria de domini	21
1.5.8. Eficàcia de l'embargament respecte del creditor executant i terceria de millor dret	24
1.6. La realització forçosa	28
1.6.1. Valoració dels béns embargats	29
1.6.2. Sistemes de realització patrimonial	29
1.7. Particularitats de l'execució sobre béns hipotecats o pignorats	37
2. L'execució no dinerària	45
2.1. Concepte	45
2.2. Disposicions generals	45
2.3. Execució per deures de lliurar coses	46
2.4. Execució per deures de fer	48
2.5. Execució de condemnes de no fer	52
2.6. Les multes coercitives	52
Exercicis d'autoavaluació	55
Solucionari	58

Objectius

Els objectius bàsics que ha d'assolir l'estudiant una vegada completat l'estudi del contingut d'aquest mòdul són:

1. Diferenciar l'execució dinerària d'altres tipus d'execució.
2. Comprendre el concepte de *liquiditat de l'obligació*.
3. Diferenciar els conceptes de *despatx de l'execució* i *embargament de béns*.
4. Diferenciar la fase d'embargament de béns respecte de la seva realització forçosa.
5. Conèixer l'objecte, l'àmbit i els efectes de l'embargament de béns.
6. Conèixer la figura de les terceries.

1. L'execució dinerària

1.1. Concepte

Es pot definir com l'activitat jurisdiccional dirigida a fer efectiva la realitat que conté un títol executiu del qual, directament o indirectament, resulti el deure de lliurar una quantitat de diners líquida. La Llei d'enjudiciament civil dedica un títol complet, el títol IV (art. 571 a 698 LECiv), a aquesta classe d'execució.

1.2. Pressupòsit: liquiditat de l'obligació

El pressupòsit de l'execució dinerària és la liquiditat de l'obligació. Es considera "líquida" tota quantitat de diners determinada que s'expressi en el títol amb lletres, xifres o guarismes comprensibles, i, en el supòsit de disconformitat entre les diferents expressions de quantitat, preval la que consti amb lletres (art. 572.1 LECiv).

Precisió

També es pot despatxar l'execució per l'import del saldo resultant d'operacions derivades de contractes formalitzats en escriptura pública o pòlissa intervinguda per un corredor de comerç col·legiat, sempre que s'hagi pactat en el títol que la quantitat exigible en cas d'execució és la resultant de la liquidació efectuada pel creditor en la forma que les parts hagin convingut en el mateix títol executiu. La Llei d'enjudiciament civil exigeix per al despatx de l'execució la notificació prèvia a l'executat i, si n'hi ha, al fiador, d'aquella quantitat (art. 572.2 LECiv), i, a continuació, es refereix als diferents documents que s'han d'adjuntar a la demanda executiva (art. 573 LECiv).

Jurisprudència

La llei "no indica com s'ha de fer aquesta notificació (lloc, forma, etc.). El que sí que és evident és que no es tracta d'un mer formalisme sinó d'una garantia per a l'executat i, com que la llei no estableix una forma determinada, són vàlids tots els mitjans de comunicació (carta o telegrama amb justificant de recepció, burofax, certificat, etc.), sempre que permeti al creditor tenir constància de la recepció per part del deutor i el fiador o de la seva negativa a prendre coneixement [...]. La Sala acull el criteri de la majoria de les audiències provincials i considera que la notificació no ha de ser formalista, ni *ad solemnitatem*, ja que la seva única finalitat és donar a conèixer al deutor el risc imminent que contra ell es plantegi una demanda executiva perquè durant un temps prudencial pugui evitar l'execució judicial [...]. En definitiva, amb això entenem que el precepte no requereix que sigui receptícia, sinó que sigui suficient, i que el creditor notificant hagi desplegat suficient activitat diligent amb vista a dur a terme aquesta obligació de notificació, d'acord amb les regles de la bona fe." (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Las Palmas, Secció 5ª, de 7 de juliol de 2010 [JUR 2011, 7651]).

L'exigència notificació a l'executat i al fiador, si s'escau, no es troba subjecta a uns requisits especials, de manera que la mateixa gaudeix de valor sempre que consti que ha pogut arribar a coneixement del deutor; així doncs, tot i que aquest no s'hagi volgut donar per assabentat, la seva finalitat estarà salvada; finalitat que busca d'una part, posar en coneixement dels obligats al pagament, el saldo líquid exigible, i d'una altra, actua com a requeriment de pagament, evitant, en cas de pagament, un litigi amb tots els seus inconvenients i despeses (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Castelló, Secció 1ª, de 10 de febrer de 2014 [JUR 2014, 110577]).

L'article 572.2 LEC no es refereix a tots els contractes que es formalitzin en escriptures públiques o en pòlisses intervingudes pel corredor de comerç (article 517.2.4º i 5º LEC) sinó només a aquells en què la quantitat deguda no resulti del títol, motiu pel qual precisen d'unes operacions per determinar el saldo resultant, operacions a les quals també al·ludeix l'article 573.1.1º LEC tal com succeeix en el nostre cas en pactar-se un interès variable, quan es refereix a l'extracte de les partides de càrrec i abonament (SAP Barcelona, Secció 19ª, de 29 maig 2013 [JUR 2013, 357735]).

Activitat

a) És necessària la notificació del saldo en el cas d'una pòlissa de préstec a interès fix? Consulteu, entre d'altres resolucions, la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Saragossa d'11 de febrer de 2002 (AC 2002, 453); la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Guadalajara de 12 d'abril de 2002 (AC 2002, 1259); les Interlocutòries de l'Audiència Provincial de Pontevedra, Secció 1ª, de 2 de juny de 2011 (JUR 2012, 391318) i 6 de setembre de 2011 (JUR 2012, 391731); les Interlocutòries de l'Audiència Provincial de Santa Cruz de Tenerife, Secció 3ª, de 15 d'abril de 2011 (JUR 2011, 282372) i 13 de setembre de 2011 (JUR 2011, 381070); la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Múrcia, Secció 5ª, de 7 de febrer de 2012 (JUR 2012, 113531); la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Madrid, Secció 11ª, de 6 de març de 2012 (AC 2012, 739); la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 1ª, de 13 de març de 2012 (JUR 2012, 145221); la Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 17ª, de 21 de març de 2012 (AC 2012, 2050); la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de la Corunya, Secció 4ª, de 22 d'octubre de 2012 (JUR 2012, 370500); i la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 4ª, de 21 de juny de 2013 (AC 2013, 1816).

b) És vàlida una notificació feta al domicili social de l'empresa deutora quan aquesta ha tancat les seves instal·lacions? Consulteu, entre d'altres resolucions, la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Còrdova, Secció 1ª, de 31 de gener de 2014 (JUR 2014, 176036).

Però en la demanda executiva, a més de la quantitat que es reclami en concepte de principal, s'ha de determinar, si escau, la que correspongui als interessos i les costes que es puguin derivar de l'execució. Lògicament, la quantificació d'aquestes dues últimes partides s'ha de fer a títol provisional, ja que en aquest moment no és possible conèixer-ne l'import definitiu. Per això, la Llei d'enjudiciament civil al·ludeix a la quantitat "que es prevegi per a fer front" a aquelles (art. 575.1 LECiv), si bé no requereix la seva liquiditat a l'efecte de despatxar l'execució (art. 572.1 LECiv). Això sí, la previsió dels interessos i les costes no pot superar el 30% del deute vençut, és a dir, principal i interessos ja reportats en el moment de la interposició de la demanda executiva. Excepcionalment, hi ha la possibilitat de superació d'aquest límit, la qual cosa es condiciona legalment a la justificació per part l'executant que, en consideració a la previsible durada de l'execució i al tipus d'interès aplicable, els interessos i les costes que es puguin reportar durant aquesta excediran aquell (art. 575.1 LECiv). L'execució es despatxa per la quantitat reclamada en la demanda executiva per tots els conceptes esmentats, i el tribunal no es pot negar a aquest despatx perquè entengui que la quantitat deguda és diferent de la fixada per l'executant en aquest document (art. 575.2 LECiv); negativa que sí que és procedent quan la demanda executiva no expressi els càlculs necessaris per a la determinació de la quantitat total reclamada o no s'hi adjuntin els documents exigits legalment (art. 575.3 LECiv).

Jurisprudència

“L'article 575 el que prohibeix és que el jutge pugui examinar si la quantitat és o no correcta, és a dir, no li és factible examinar si els càlculs realitzats per l'executant són correctes, sinó que ha de ser la part executada la que ho al·legui per mitjà de la pluspetició, i el jutge només pot exigir que es realitzin els càlculs i s'hi adjuntin els documents corresponents. Però no prohibeix que el jutge examini la validesa total o parcial del títol, i s'ha de denegar totalment o parcialment el despatx de l'execució si el títol presenta irregularitats formals, tal com estableix l'article 551 de la LECiv i, si aprecia irregularitats en el títol que afectin la quantitat reclamada, és clar que pot denegar l'execució, sense que això comporti entrar a examinar qüestions de pluspetició. El problema rau a determinar què s'entén per irregularitats formals del títol executiu. Aquesta sala, com ja ha dit en diverses resolucions anteriors, comparteix el criteri d'un sector de les audiències provincials segons el qual el jutge pot analitzar com a irregularitat formal la nul·litat de clàusules contractuals perquè infringeixen normes imperatives. I en concret pot examinar d'ofici la nul·litat del pacte sobre interessos, sempre que aquests interessos siguin contraris a la llei. No obstant això, no pot examinar d'ofici la condició d'abusius d'uns interessos si no contradiuen el que es disposa en alguna llei imperativa.” (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Girona de 30 de març de 2009)

En aquest sentit, l'article 575.1 de la Llei d'Enjudiciament Civil és molt clar en permetre que se sol·liciti el despatx d'execució no només sobre el principal objecte de condemna sinó també es podrà incloure a aquest els interessos ordinaris i moratoris vençuts. Aquesta referència al venciment no pot entendre's exclusivament referida als interessos reclamats juntament amb la demanda, sinó que s'ha d'interpretar en el sentit d'incloure els interessos vençuts, d'acord amb el títol executiu, en el moment en el qual se sol·licita el despatx d'execució, ja que estem en presència d'una quantitat líquida i determinable mitjançant una simple operació aritmètica d'acord amb el contingut de la pròpia sentència que serà objecte d'execució (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Múrcia, Secció 5ª, de 31 de maig de 2011 [JUR 2011, 280055]).

Precisió

La nostra llei processal conté algunes normes especials per a l'execució en casos d'interessos variables (art. 574 LECiv) i per al supòsit que el títol executiu reflecteixi el deute dinerari en moneda estrangera (art. 577 LECiv).

Activitat

Quina diferència hi ha entre els interessos de demora i contractuals amb els interessos legals i processals? Consulteu, entre altres resolucions, la Sentència del Tribunal Suprem, Sala del Civil, de 8 de març de 2002.

Precisió

Després de la reforma aplicada per la Llei 1/2013, de 14 de maig, si l'execució recau sobre l'habitatge habitual, les costes exigibles a l'executat no podran superar el 5 per cent de la quantitat que es reclami en la demanda executiva (art. 575.1.bis LECiv).

1.3. Despatx i ampliació de l'execució

Com sabem, la quantia per la qual es despatxi l'execució ha de mantenir una correlació amb la que l'executant demani per mitjà de la seva demanda executiva. En última instància, aquesta quantia es correspon amb l'import degut per principal, interessos ordinaris i moratoris ja vençuts, i interessos i costes que es prevegi que es generaran durant el procés executiu, amb el límit general del 30% del deute vençut, en els termes esmentats anteriorment.

Activitat

Pot el jutge examinar si els càlculs realitzats per l'executant són correctes? i la validesa, total o parcial, del títol executiu? Consulteu, entre d'altres resolucions, la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Girona, Secció 1ª, de 30 de març de 2009 (JUR 2009, 395392). Constitueix un defecte esmenable l'excés en el càlcul dels interessos i les costes? Consulteu, entre altres resolucions, la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Càceres de 22 de maig de 2001.

La Llei d'enjudiciament civil preveu la possibilitat d'ampliació de l'execució, després del seu despatx per deute d'una quantitat líquida, en cas que una part d'aquest estigui pendent de venciment. En realitat, l'executant té dues opcions. D'una banda, demanar que l'execució s'ampliï al moment en què tingui lloc el venciment de cada termini, sempre que sigui objecte d'impagament pel deutor; i, de l'altra, sol·licitar en la demanda executiva l'ampliació automàtica de l'execució, la qual cosa evita haver de fer una nova petició a mesura que es vagin produint els successius venciments periòdics. Això sense necessitat de retrotraure el procediment (art. 578 LECiv).

Activitat

Es pot interposar una apel·lació davant de la resolució que denegui l'ampliació de la demanda executiva? Consulteu, entre altres resolucions, la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 12a, d'11 de novembre de 2002.

Precisió

Una vegada dictat el despatx de l'execució, les actuacions que se'n deriven són, amb caràcter general, l'embargament de béns suficients per a la satisfacció del deute i la realització patrimonial o conversió d'aquells en metàl·lic. No obstant això, en certs casos és necessari que, prèviament a aquests dos tipus d'actuacions executives, es dugui a terme un requeriment de pagament al deutor.

1.4. Requeriment de pagament

La Llei d'enjudiciament civil només exigeix el requeriment de pagament al deutor quan l'execució no estigui fonamentada en una resolució processal o arbitral o acord de mediació. Això perquè, si es tracta d'un títol processal o assimilat, amb caràcter previ a l'execució ja s'ha desenvolupat un procés judicial o arbitral o procediment de mediació. Una vegada hagi estat requerit de pagament en la forma legalment prevista (art. 582 LECiv), l'executat té tres possibilitats: procedir al pagament de la quantia deguda, i, com a regla general, són a càrrec seu les costes causades (art. 583 LECiv); consignar-la, la qual cosa evitarà l'embargament dels seus béns o, si escau, donarà lloc a l'alçament dels ja travats (art. 585 LECiv), i no pagar ni consignar, en aquest cas s'acorda l'embargament de béns suficients per a respondre de la quantitat per la qual s'hagi despatxat l'execució i les costes d'aquesta (art. 581.1 LECiv).

Jurisprudència

Fonamental el requeriment, la seva finalitat no és una altra que intimar al deutor perquè efectui el pagament, i servir d'anunci o notificació del procediment judicial, havent-se de practicar al domicili que resulti vigent en el Registre (art. 686.1 in fine de la LECiv).

(...) Reiterat en la jurisprudència constitucional que l'omissió d'emplaçaments, notificacions i citacions, o la seva pràctica incorrecta, vulnera el dret de defensa, tal indefensió no obstant això ha de ser material, és a dir, s'ha de produir en circumstàncies tals que l'interessat no pugui exercitar els seus drets, de manera que no existeix la mateixa quan coneix per altres mitjans el contingut de l'acte de comunicació omès o incorrectament realitzat. I en la mateixa línia, el Tribunal Suprem sosté que no hi ha indefensió si l'executat es col·loca a si mateix en tal situació o en aquells casos en què no hagués quedat indefens d'actuar amb una diligència raonablement exigible, malgrat les irregularitats que hagués pogut incórrer en fer-se el requeriment (Sentèn-

cia de 7 d'abril de 1995 [RJ 1995, 2987]) (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de León, Secció 2ª, de 24 de febrer de 2004 [JUR 2004, 83598]).

A partir d'aquestes dades, el requeriment s'ha de fer al domicili que figuri en el títol o en qualsevol lloc que es trobi l'executat (art. 582), procedint al corresponent esbrinament per part del jutjat (STC 242/1991 de 16 de desembre (RTC 1991, 242)); evidentment, encara que no ho digui expressament la LEC, s'ha de distingir dos supòsits: a) Que el deutor es trobi efectivament en el lloc on l'executant diu que es troba; en aquest cas, una vegada intentat el requeriment (al domicili designat o en el real o efectiu, encara que sigui diferent) i no sigui eficaç, la LEC permet a l'executant sol·licitar l'embargament, però se seguirà intentant el requeriment; si, no obstant els intents del jutjat, segueix sent ineficaç, se li requerirà per cèdula (art. 161 LEC). b) Que s'ignori el domicili o parador del deutor (o ja no es pot conèixer segons el paràgraf 3º de l'art. 161.4 LEC), en aquest cas, es pot procedir a la notificació per edictes ex art. 156.4 en relació amb l'art. 164 LEC (amb aplicació de la doctrina constitucional: és a dir, després del previ esgotament sense resultat dels intents "preferents" de notificació, que han de constar documentats, de manera que tal acord de notificació es basi en criteris raonables (i no es pot exigir a l'òrgan judicial una activitat investigadora més enllà de "el raonable", així la STC 232/2005 (RTC 2005, 232), sense perjudici que correspon a l'actor promoure-la) que portin a la convicció de la inutilitat d'aquests nous intents (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 13ª, d'11 març de 2009 [AC 2009, 1338]).

En aquest sentit, no s'ha d'oblidar que l'article 583.2. de la Llei d'Enjudiciament Civil estableix que encara que el deutor pagui en l'acte del requeriment, aniran al seu càrrec totes les costes causades, tret que justifiqui que, per causa que no li sigui imputable, no va poder efectuar el pagament abans que el creditor promogués l'execució, és a dir, abans que el creditor presentés la demanda executiva, que, com és sabut, és la que engega el procés d'execució, resultant amb claredat, del contingut d'aquest precepte, no només que una vegada presentada la demanda executiva el deutor ha de fer-se càrrec de les costes processals al fet que doni lloc el procés d'execució que amb aquesta demanda s'inicia, sinó que, a més, la generació de costes es produeix a partir de la presentació de la demanda executiva i no només a partir del despatx d'execució pròpiament dit. És més, que això és així es desprèn també amb claredat del contingut de l'article 539.2. de la Llei d'Enjudiciament Civil, que regula el règim d'imposició de costes en el procés d'execució, desprenent-se d'aquest precepte que, per regla general, aquestes costes són a càrrec de l'executat sense necessitat d'expressa imposició, excepte les d'aquelles actuacions del procés d'execució per les quals la pròpia Llei prevegi expressament pronunciament sobre costes, com ocorre en el cas de les costes de l'oposició a l'execució. De conformitat amb això, les costes derivades de l'oposició a l'execució tenen el seu propi règim d'imposició, derivat de la sort que corri l'oposició a l'execució formulada; però les costes derivades de la presentació de la demanda executiva han de ser abonades, en principi, per l'executat, sense necessitat d'expressa imposició (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Múrcia, Secció 5ª, de 26 d'abril de 2010 [JUR 2010, 202751]).

Activitat

L'executat s'ha de fer càrrec de les costes derivades de l'execució provisional? Consulteu, entre d'altres resolucions, la Sentència de l'Audiència Provincial de Lugo, Secció 1ª, de 22 setembre 2009 [AC 2009, 2031]; la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Lugo, Secció 1ª, de 29 octubre 2009 [JUR 2009, 475668]; i la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Múrcia, Secció 4ª, de 2 de juny de 2011 [JUR 2011, 237380]).

1.5. L'embargament de béns

1.5.1. Concepte

L'embargament pot ser entès com el conjunt d'activitats de naturalesa processal dirigides a afectar béns del deutor a una execució promoguda davant d'aquest, i constitueix una de les actuacions fonamentals que, ordinàriament, segueixen el despatx de l'execució, prèviament a la consistent en la realització patrimonial i pressupòsit d'aquesta.

Jurisprudència

"L'embargament és l'afectació d'uns béns concrets i determinats a un procés, amb la finalitat de proporcionar al jutge els mitjans necessaris per a portar a normal terme una execució processal, futura –embargament preventiu– o actual –embargament executiu–, que origina un dret d'anàlogues característiques al real, ja que recau immediatament sobre una cosa i es pot fer valer davant de tots, és a dir, hi concorren les dues facultats essencials del dret real: el *jus perseguendi*, que autoritza a fer-se amb el bé, encara que la seva titularitat hagi variat després de l'embargament mateix, i el *jus prioritatis*, que garanteix al primer embargant en el temps la preferència jurídica en la satisfacció del seu dret; és un veritable dret de realització de valor, en funcions de garantia del compliment d'una obligació, que necessita, per a desenvolupar tota la seva eficàcia real, que es faci constar en el Registre de la Propietat, mitjançant l'anotació preventiva, que el complementa." (Sentència del Tribunal Suprem, Sala del Civil, de 30 de novembre de 2004)

1.5.2. Abast objectiu i suficiència de l'embargament

Partint del principi de responsabilitat universal (art. 1911 CC), l'objecte de l'embargament, igual que el de l'execució, ve constituït pels béns integrants del patrimoni del deutor. Però, com sabem, no tot aquest patrimoni quedarà afectat per l'execució, sinó que la responsabilitat de l'executat es redueix als béns que siguin suficients per a la satisfacció del crèdit del creditor. Així ho reconeix l'article 584 de la Llei d'Enjudiciament Civil, que estableix la norma general que no s'embargaran béns el previsible valor dels quals excedeixi de la quantitat per la qual s'hagi despatxat execució. Per aquest motiu, després de la localització dels béns de l'executat per les vies legalment previstes (arts. 589 i 590 LECiv), cal seleccionar els que finalment quedaran afectats a l'execució.

Precisió

L'única excepció, recollida en el propi article 584, a aquesta norma general consisteix en el fet que els béns existents en el patrimoni de l'executat excedeixin de la quantitat per la qual s'ha despatxat l'execució, l'afeció dels quals seria necessària per les finalitats de la mateixa.

1.5.3. Localització i afeció dels béns que s'han d'embargar

És evident que, abans que s'acordi l'embargament dels béns del deutor, és imprescindible la seva localització. En aquest sentit, pot ser que, ja a l'inici de l'execució, es tingui notícia dels béns del deutor perquè el creditor els ha iden-

tificat en la seva demanda executiva, o, fins i tot, que hi hagi béns que es trobin afectes al compliment de l'obligació en virtut de la qual es despatxa l'execució. En aquest cas, el secretari judicial acordarà l'embargament d'aquells directament, sense cap tipus d'actuació addicional (art. 551.3.1r. LECiv).

Exemple

L'afecció d'un bé al compliment d'una obligació pot tenir un origen convencional com la hipoteca, o legal, entre d'altres, el crèdit refaccionari que titula el finançador d'una obra.

No obstant això, també és possible que en aquest moment inicial no es coneguin béns de l'executat o que aquests siguin insuficients per a la satisfacció del crèdit de l'executant, o, encara més, que ja hagin estat embargats en un procés d'execució anterior o es trobin afectes al compliment d'una altra obligació diferent. Per a tots aquests casos la Llei d'enjudiciament civil preveu una sèrie de mesures tendents a localitzar els béns sobre els quals, en última instància, es projectarà l'activitat executiva. La primera consisteix en la manifestació de béns de l'executat a requeriment del secretari judicial, mitjançant una diligència d'ordenació (art. 589.1 LECiv); requeriment que s'ha de fer amb prevenció de les sancions que se li poden imposar per al cas que no presenti la relació dels seus béns, si més no per desobediència greu (art. 589.2 LECiv), sens perjudici de la possibilitat d'imposició per part d'aquell, mitjançant un decret, de multes coercitives periòdiques (art. 589.3 LECiv).

La segona mesura es refereix a la recerca judicial del patrimoni de l'executat. En aquest sentit, l'executant que no pugui designar béns suficients en la seva demanda executiva té reconeguda legalment la possibilitat de sol·licitar al secretari judicial que es dirigeixi a les entitats financeres, organismes i registres públics, i a persones físiques i jurídiques que aquell li indiqui, perquè facilitin la relació de béns o drets de l'executat dels quals tinguin constància (art. 590 LECiv). En definitiva, es tracta d'una diligència dirigida a l'obtenció d'una informació relativa al patrimoni de l'executat que l'executant no pot aconseguir per si mateix.

Precisió

A les dues mesures esmentades de recerca patrimonial, s'hi ha de sumar el deure que tenen totes les persones i entitats públiques i privades de col·laboració en les actuacions d'execució i lliurament de tots els documents i les dades que tinguin en poder seu, sense més limitacions que les derivades del respecte dels drets fonamentals (art. 591 LECiv).

Activitat

a) Podria el jutge acordar l'entrada indagatòria en un domicili particular basant-se en els articles 589 a 591? Consulteu, entre d'altres resolucions, la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 15ª, de 4 d'octubre de 2006 (JUR 2007, 184056).

b) Pot el requeriment previst en l'article 591 infringir els continguts del secret professional? Consulteu, entre d'altres resolucions, la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 11ª, de 20 d'abril de 2005 (JUR 2005, 172301) i la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 2ª, de 2 de maig de 2012 (JUR 2012, 265910).

Una vegada localitzats els béns integrants del patrimoni del deutor, cal procedir a la selecció dels que han de quedar afectes a l'execució. La Llei d'enjudiciament civil concedeix a les parts llibertat per a pactar els béns que han de quedar dins l'àmbit de l'embargament i l'ordre de la seva afecció. No obstant això, si manca aquest pacte, el secretari judicial ha d'embargar els béns de l'executat tenint en compte la major facilitat de la seva alienació i la menor onerositat d'aquesta per a l'executat (art. 592.1 LECiv), i, si a causa de les circumstàncies de l'execució, és impossible o molt difícil l'aplicació d'aquests criteris, s'ha de seguir l'ordre legalment previst (art. 592.2 LECiv); ordre susceptible de ser alterat per les parts mitjançant un acord exprés o, fins i tot, tàcit, derivat de la falta d'oposició de l'executat a la modificació unilateral de l'executant.

Finalment, l'afecció dels béns o embargament en sentit estricte consisteix en la vinculació dels béns de l'executat, prèviament localitzats i seleccionats, a l'execució de què es tracti. Sobre aquests béns i no uns altres es projectarà l'activitat executiva, sens perjudici de la possibilitat que l'embargament sigui objecte de millora o, el que és el mateix, d'ampliació. De conformitat amb la Llei d'enjudiciament civil, l'embargament s'entén fet des que el decreta el secretari judicial o es ressenya la descripció d'un bé en l'acta de la diligència d'embargament, encara que no s'hagin adoptat mesures de garantia o publicitat de la trava (art. 587 LECiv).

Activitat

Partint del fet que l'apartat primer de l'article 588 de la Llei d'enjudiciament civil declara nul l'embargament sobre béns i drets l'existència efectiva dels quals no consti, responeu les preguntes següents:

- a) És admissible l'embargament dels saldos dels comptes corrents sense identificar l'entitat de crèdit a la qual es va a dirigir l'ordre de retenció? i sense la identificació numèrica del compte bancari? Consulteu, entre d'altres resolucions, la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Castelló, Secció 3ª, de 9 de novembre de 2009 (JUR 2010, 109140) i la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de València, Secció 6ª, de 23 de desembre de 2011 (JUR 2012, 170777).
- b) És admissible l'embargament d'expectatives jurídiques? Consulteu, entre d'altres resolucions, la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 17ª, de 23 de gener de 2004 (JUR 2004, 190874).
- c) És admissible l'embargament sobre les devolucions que per IVA o IRPF puguin correspondre a l'executat? Consulteu entre d'altres resolucions, la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Valladolid, Secció 3ª, de 19 de novembre de 2002 (JUR 2003, 19334).

Jurisprudència

“La doctrina estableix que la norma que conté aquest apartat («És nul l'embargament sobre béns i drets l'existència efectiva dels quals no consti») persegueix més que regular una exigència legal concreta de tot embargament, reaccionar davant un repudiable estat de coses” (sota la llei processal anterior eren freqüents els embargaments genèrics sobre qualssevol béns del deutor o sobre certs drets sobre l'existència dels quals no concorria cap indicatiu, amb el cúmul de problemes que això originava tant per a l'executant i l'executat com davant de tercers) (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 16a, de 15 d'octubre de 2003).

1.5.4. El reembargament i l'embargament del sobrant

El reembargament es pot definir com la trava que recau sobre béns ja embargats en un procés d'execució anterior. Això es tradueix en l'existència de dues o més execucions, derivades de diferents deutes de l'executat, però que tenen per objecte un mateix bé de titularitat d'aquest. La primera trava es denomina *embargament* i les altres, *reembargaments*. En definitiva, es tracta d'un embargament que concorre amb un altre o altres que provenen d'execucions iniciades amb caràcter previ. Això sí, l'eficàcia última del reembargament depèn del resultat obtingut en l'execució o, si escau, execucions precedents. I és que la concurrència de diferents embargaments sobre un mateix bé fa necessari l'establiment d'un ordre de prelación entre aquests; ordre de prelación que ve fixat per la data de cadascun (*prior in tempore, potior iniure* o principi de prioritat temporal), i que únicament pot ser modificat mitjançant la tercera de millor dret.

La Llei d'enjudiciament civil fa la distinció següent. D'una banda, si el bé objecte del reembargament es realitza en una execució anterior, el reembargant té el dret a percebre el que, si escau, sobri després de la satisfacció del dret dels executants a instància dels quals s'hagin decretat els embargaments anteriors (art. 610.1 LECiv). En canvi, si no hi ha cap sobrant o el bé va ser adjudicat al primer executant o, si escau, a un dels creditors de les execucions precedents, el dret del reembargant queda extingit, sens perjudici de la possibilitat d'exercici de la tercera de millor dret. D'altra banda, si per qualsevol causa el primer embargament fos alçat, l'executant del procés en què s'hagi travat el primer reembargament queda en la posició del primer executant i pot sol·licitar la realització forçosa del bé reembargat (art. 610.2,I LECiv). Lògicament, si també s'alça aquest primer reembargament, el següent, si n'hi ha, es queda en la posició de l'anterior i així successivament.

Activitat

En cas que hi hagi diversos embargaments sobre un mateix bé o dret no subjecte a inscripció, quins problemes poden sorgir en la pràctica si aquell no ha estat objecte de dipòsit o de qualsevol altra mesura de garantia?

Precisió

La Llei d'enjudiciament civil conté una excepció a la norma general que impossibilita la realització forçosa d'un bé travat en una execució anterior. Així, el reembargant pot demanar aquesta realització, sense necessitat d'alçament de l'embargament o embargaments anteriors, quan els drets dels embargants anteriors no hagin de resultar afectats (art. 610.2.II LECiv).

Precisió

Si es tracta de béns immobles o béns mobles inscripcionables, l'ordre de prelación entre els diferents embargaments es determina a partir de la data de la seva constància, per mitjà de l'anotació preventiva, en el registre públic corresponent.

Exemple

Aquesta excepció es refereix, entre altres supòsits, a l'existència de diferents embargaments que recaiguin sobre un mateix bé immoble i hagin estat anotats en el Registre de la Propietat. Això perquè, encara que el bé és objecte de realització en l'execució instada per un reembargant, l'adjudicatari l'adquireix amb totes les càrregues anteriors (art. 670.5 LECiv). De fet, la valoració del bé a efectes de subhasta s'ha de fer restant l'import de totes les càrregues i drets anteriors al gravamen pel qual s'hagi despatxat l'execució (art. 666.1 LECiv). En el supòsit d'un bé moble, cal pensar que serà possible procedir a la seva realització en el procés executiu promogut per un reembargant quan s'espera que la suma obtinguda arribi a cobrir, sobradament, els crèdits dels titulars dels embargaments anteriors.

Per la seva banda, l'embargament del sobrant es refereix a la hipòtesi que en una execució s'obtingui no l'embargament del bé ja travat en una altra execució anterior, la qual cosa constituiria un reembargament, sinó del que sobri de la realització d'aquell en un procés executiu precedent després de resultar satisfet el creditor que va promoure aquest últim. Per tant, l'eficàcia de l'embargament del sobrant està condicionada a la satisfacció prèvia del titular del primer embargament, i a l'existència d'algun dinerari després del constreyniment seguit en l'execució on aquest embargament va ser travat. En realitat, l'objecte de l'embargament del sobrant és constituït per una expectativa futura, que es veurà frustrada si després de la substanciació de l'execució anterior no hi queda cap romanent.

Activitat

Partint de l'existència de diversos processos executius que recauen sobre el mateix bé, si el primer acaba sense la realització del bé embargat, quines conseqüències hi pot haver si en la segona execució s'ha acordat l'embargament del sobrant i no el reembargament d'aquell?

1.5.5. Vicissituds de l'embargament

De conformitat amb la Llei d'enjudiciament civil, l'embargament inicialment travat pot experimentar diferents variacions. Així, es distingeixen la millora, la reducció i la modificació d'embargament, i de les seves garanties. La millora de l'embargament es refereix a la trava de nous béns com a conseqüència de la insuficiència sobrevinguda dels embargats per a la satisfacció total de l'executant. Així, la nostra llei processal al·ludeix a la possibilitat de l'executant de demanar aquella millora quan un canvi en les circumstàncies permeti dubtar de la suficiència dels béns embargats en relació amb la responsabilitat de l'executat; petició que ha de resoldre el secretari judicial mitjançant un decret, contra el qual es pot interposar un recurs de revisió (art. 612.1 i 2 LECiv). No obstant això, hi ha certs supòsits previstos legalment que donen lloc al fet que, amb la sol·licitud prèvia, aquest funcionari acordi automàticament la corresponent millora.

Exemple

Quan es produeixi el venciment de nous terminis o de la totalitat del deute (art. 578.3 LECiv); quan s'acordi l'admissió d'una demanda de terceria de domini (art. 598.3 LECiv) o la seva estimació (art. 604); quan els interessos i les costes reportades en el procés d'execució excedeixin de la quantitat prevista al començament del mateix (art. 613.4 LECiv).

En sentit invers, la reducció de l'embargament consisteix en la reducció de la trava en relació amb un o diversos dels béns embargats. L'ha d'acordar el secretari judicial, mitjançant un decret susceptible de recurs en revisió i a instàncies de l'executat, quan no suposi un perill per a les finalitats de l'execució, de conformitat amb els criteris de l'article 584; és a dir, quan els béns tinguin un valor notòriament superior a la quantitat reclamada.

Finalment, la modificació de l'embargament fa referència a la possibilitat que, a instàncies de l'executant o de l'executat, el secretari judicial acordi, mitjançant un decret susceptible de recurs en revisió, substituir la trava d'un o diversos béns per la d'un altre o altres.

Exemple

Sol·licitud de substitució de l'embargament dels diferents elements integrants d'una empresa pel d'aquesta globalment.

Exemple

La remoció del càrrec de dipositari en el dipòsit judicial i consegüent designació d'un altre quan el primer no apliqui la diligència corresponent en la conservació dels béns dipositats (art. 627.1 LECiv), o quan sigui possible la substitució de l'embargament per una fiança.

Precisió

Aquestes variacions que pot experimentar l'embargament (millora, reducció o modificació de l'embargament o les seves garanties) són susceptibles d'esdevenir-se al llarg de tot el procés. Això perquè la Llei d'enjudiciament civil no subjecta aquelles a cap termini preclusiu.

Precisió

La modificació de l'embargament també pot recaure sobre les garanties que, respecte d'aquest, hagin estat prèviament adoptades. Això amb l'objectiu d'augmentar-les o, si escau, disminuir-les.

1.5.6. Garanties de l'embargament

Des que es trava l'embargament d'un bé en una execució fins que se'n produeix la conversió en metàl·lic mitjançant qualsevol dels sistemes de realització patrimonial legalment previstos, transcorre un període indeterminat de temps. Doncs bé, durant aquest període de temps és possible que passin fets que frustrin l'objectiu del procés executiu, com és la satisfacció del crèdit de l'executant. Per evitar aquest risc, la Llei d'enjudiciament civil regula certes mesures de garantia de l'embargament, tendents a garantir que els béns objecte d'aquest segueixin en el patrimoni del deutor i no pateixin una disminució pel que fa al seu valor.

La primera d'aquestes mesures és la garantia de l'embargament de diners, comptes corrents i sous. Els diners o, si escau, les divises convertibles s'han d'ingressar en el Compte de Dipòsits i Consignacions; en el supòsit de saldos favorables de comptes oberts en entitats de crèdit, el secretari judicial ens enviarà una ordre de retenció de les quantitats embargades, sempre amb subjecció als límits legals (art. 588.2 i 621.1 i 2 LECiv), i, si es tracta de sous, pensions o altres prestacions periòdiques, les quantitats embargades de conformitat amb l'escala prevista en l'article 607.2 l'entitat pagadora les retindrà i transferirà

a aquell compte (art. 621.3 LECiv). Així mateix, la Llei d'enjudiciament civil preveu la possibilitat d'assegurar l'embargament d'interessos, rendes i fruits de tota classe (art. 622 LECiv), i de valors i instruments financers (art. 623 LECiv).

Però, quan l'embargament recaigui sobre mobles diferents dels esmentats, la mesura de garantia procedent és el dipòsit judicial, que comporta la tinença material d'aquells per l'executant, l'executat o un tercer per a la seva conservació a disposició del tribunal i exhibició, en les condicions establertes pel secretari judicial, fins que se n'ordeni el lliurament a la persona que aquest designi. Si els béns embargats ja estan en poder d'un tercer, se li nomena un dipositari judicial, i si l'executat els està destinant a una activitat productiva o resulten de transport o emmagatzematge difícil o costós, sobre ell recau el nomenament. Això tret que el secretari judicial resolgui motivadament una altra cosa. Fora d'aquests supòsits, la norma general és que aquest funcionari designi com a dipositari el creditor executant o, després d'escoltar-lo, un tercer (art. 626 LECiv). La Llei d'enjudiciament civil determina les obligacions i responsabilitats del dipositari (art. 627 LECiv) i, a aquests efectes, es consideren efectes o cabals públics les quantitats de diners i altres béns objecte de dipòsit judicial (art. 625 LECiv); obligacions i responsabilitats a les quals també està subjecte el denominat *dipositari interí*, que intervé fins al nomenament i lliurament dels béns al dipositari (art. 627.2 LECiv). Finalment, si el dipositari és un tercer no posseïdor del bé sobre el qual recau el dipòsit, té dret al reemborsament de les despeses ocasionades i, si escau, al rescabament dels danys i perjudicis (art. 628 LECiv).

Jurisprudència

“Per dipòsit judicial s'entén la tinença dels béns afectats, embargats, per una persona diferent de l'actor, dipositari, per guardar-los i retenir-los a la disposició de l'òrgan judicial, fins que aquest ordeni el seu lliurament a una altra persona. La seva finalitat és assegurar els béns embargats i, així, les expectatives del creditor” (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de València, Secció 6ª, de 12 de febrer de 2001 [JUR 2001, 124569]).

“El dipòsit judicial o segrest no es regeix per les normes del dipòsit voluntari, extrajudicial o ordinari, sinó que es regeix, a falta del previst expressament en el Codi civil, per les disposicions de la Llei d'Enjudiciament Civil” (Sentència de l'Audiència Provincial de Palència, Secció única, de 31 de juliol de 2001 [AC 2001, 1515]).

N'hi ha prou amb una simple consulta a la nostra LEC per comprovar si conté un precepte que expressament preveu les regles a seguir pel Jutge per a la revocació i canvi de dipositari judicial: Així, si l'art. 626 de la LECiv atorga una gran marge d'arbitri al Jutge en el moment del nomenament del dipositari, en el que aquest pot optar motivadament entre diversos possibles candidats, aquest marge de discrecionalitat es redueix sensiblement quan es tracta de revocar aquest nomenament inicial per nomenar a un nou dipositari. En efecte, la LECiv en el seu art. 627.1.II limita dràsticament aquesta possibilitat de revocació i canvi posterior del dipositari inicial en condicionar-la a la concurrència d'un motiu taxat: l'incompliment dels deures del dipositari (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 2ª, de 15 de gener de 2004 [JUR 2004, 90396]).

Activitat

És prohibit l'ús per part del dipositari del bé? Consulteu, entre altres resolucions, la Sentència de l'Audiència Provincial de Jaén, Secció 2a, d'1 de juliol de 2010.

També constitueix una mesura de garantia, aquesta vegada pel que fa als béns immobles, l'anotació preventiva d'embargament. Amb aquesta es tracta de conjurar el risc de pèrdua del bé immoble embargat, mitjançant la seva transmissió a un tercer que gaudeixi d'una posició inatacable, o de disminució del valor d'aquest bé, com a conseqüència de la constitució sobre aquest de noves càrregues o gravàmens oposables vàlidament.

Exemple

És possible que, des que s'acordi l'embargament del bé immoble, tingui entrada en el Registre de la Propietat una hipoteca, un nou embargament o una servitud.

L'anotació preventiva d'embargament no té caràcter constitutiu de l'embargament, desplegant la seva eficàcia des que es decreta pel secretari judicial en la corresponent resolució processal (art. 587.1 LECiv). L'adopció d'aquesta mesura de garantia es duu a terme, a instàncies de l'executant, també pel secretari judicial, que lliurarà manament al Registre de la Propietat que correspongui, per fax o per qualsevol de les formes previstes en l'article 162 de la Llei d'enjudiciament civil, el mateix dia de la seva expedició. Un cop rebut el manament per fax o per aquestes altres vies, s'estén l'assentament de presentació en el Registre de la Propietat, i el document original s'ha de presentar durant els deu dies hàbils següents. Amb aquest últim es practica l'anotació preventiva, els efectes de la qual es retrotrauen a la data de l'assentament de presentació (art. 629 LECiv). L'anotació preventiva és sotmesa a un termini de caducitat de quatre anys, i es pot prorrogar per un altre termini igual, sempre que el manament que ordeni la pròrroga es presenti abans del transcurs d'aquest primer termini (art. 86 LH).

Jurisprudència

"L'embargament d'immobles en via executiva subjecta els béns sobre els quals recau al compliment de la sentència en la via de constrenyiment de la qual es pren. No constitueix de cap manera un dret real, no altera la naturalesa del crèdit, ni es pot qualificar com el que antigament es va denominar *hipoteca judicial*. Però dóna una preferència per al cobrament del deute el pagament del qual es persegueix, sobre qualsevol altre dret que hagi nascut després de la trava. L'accés al registre de l'embargament d'immobles l'imposa obligatòriament la Llei d'enjudiciament civil (article 1453), però no té naturalesa constitutiva, és a dir, neix de la decisió judicial vàlidament presa i no del seu accés al registre. Tingueu en compte que en el nostre dret la inscripció no és obligatòria. Però si accedeix al registre, per la via de l'anotació preventiva, avisa als tercers que confien en el registre, de la seva existència i que qualsevol dret sobre els béns amb anotació nascut després de la data d'aquesta té la seva eficàcia subordinada al que resulti de la preferència que l'embargament proporciona. En tot cas, els tercers registrals tindran la protecció que l'article 34 de la Llei dóna a qui adquireix drets amb tots els requisits que aquest precepte exigeix" (Sentència del Tribunal Suprem de 16 de juny de 1998). "L'anotació preventiva garanteix el gravamen real sobre la finca registral i atorga rang preferent sobre els actes dispositius celebrats després de la data de l'assentament de presentació" (Sentència del Tribunal Suprem, Sala del Civil, de 4 d'abril de 2002).

Activitat

L'adquirent d'un bé immoble embargat, pot ser considerat tercer de bona fe si la seva adquisició es realitza després de l'anotació de l'embargament en el Registre de la Propietat? I si l'adquireix abans d'aquesta anotació?

Finalment, la Llei d'enjudiciament civil regula l'administració judicial com a mesura de garantia (art. 630 a 633 LECiv), distingint-la de la denominada *administració per a pagament* (art. 676 a 680 LECiv), que constitueix un sistema de realització forçosa aplicable quan els béns afectes a l'execució tenen naturalesa productiva. L'administració judicial és procedent en casos en els quals recau l'embargament sobre fruits i rendes, i la seva mera retenció o el dipòsit dels béns i drets que els produeixen és insuficient. Això, en consideració a diferents circumstàncies, com la naturalesa d'aquests béns i drets o d'aquells fruits i rendes, o, senzillament, perquè la persona o l'entitat encarregada de retenir els fruits i les rendes o del dipòsit judicial no compleix les obligacions legals. Però l'administració judicial és la mesura de garantia pensada, especialment, per al supòsit que l'objecte de l'embargament sigui una empresa. Amb aquesta es tracta d'evitar el risc que l'executat la gestioni d'una manera negligent o temerària, i és substituït per un administrador el nomenament i les condicions d'actuació del qual, entre altres aspectes, es determinen en l'àmbit judicial.

Jurisprudència

"L'administració judicial es regula expressament en la Llei d'enjudiciament civil com una mesura d'assegurament de l'embargament d'empresa, de les participacions d'una societat o dels fruits i les rendes d'un negoci (art. 630 LECiv), amb independència de si aquest embargament és preventiu o d'execució [...]. No es pot acceptar que l'única finalitat del nomenament d'un administrador judicial sigui exclusivament fer efectives les retencions acordades, ja que aquesta pretensió s'incardina en la més àmplia de garantir la correcta administració de la mercantil, l'adequació dels seus comptes a la realitat material de l'empresa i la necessitat d'obviar qualsevol forma de gestió defectuosa que eludeixi la inexactitud dels comptes i impedeixi fer efectius els drets econòmics de l'executant, destacant de nou la important elevada partida de despeses de personal com a possibilitat de privar la mercantil de beneficis. L'administrador ha de complir les seves obligacions legals amb independència de quin sigui el resultat de la seva gestió i procedir si efectivament això és necessari a instar la dissolució i liquidació de la societat" (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de València, Secció 7a, de 3 de febrer de 2009). "Però l'administració judicial, a més que es pot acordar com a mesura d'assegurament, es pot adoptar com a mesura cautelar, sense que llavors s'exigeixin els requisits de l'assegurament d'embargament, ja que no compleix aquesta finalitat sinó una altra pròpia i independent, que és, o bé garantir l'efectivitat de la resolució que es dicti en el plet principal (art. 726.1 LECiv), o bé anticipar-ne els efectes (art. 726.2 LECiv)" (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 15a, de 31 de març de 2005).

Activitat

L'administrador judicial, té alguna obligació respecte dels deutes que hagi contret en l'àmbit de l'administració judicial o s'han de repercutir sobre el patrimoni de l'executat? Consulteu, entre altres resolucions, la Sentència de l'Audiència Provincial de Las Palmas, Secció 5a, de 9 de desembre de 2009.

1.5.7. Eficàcia de l'embargament de béns no pertanyents al deutor i terceria de domini

Partint del fet que, per jutjar sobre la pertinença dels béns que s'han d'embargar, el secretari judicial s'ha de basar en indicis i signes externs (art. 593.1 LECiv), sense necessitat de cerques ni altres actuacions, hi ha la possibilitat que aquells siguin de titularitat d'un tercer i no del deutor executat. Doncs bé, quan aquest funcionari tingui motius racionals per arribar a aquesta conclusió, ha d'ordenar, mitjançant una diligència d'ordenació, que se li faci saber a aquest tercer la imminència de la trava, i li ha de donar audiència per un termini de cinc dies. Si no hi compareix o no en dóna raons, ha de dictar un decret que ordeni aquesta trava, tret que les parts, en aquest termini, es mostrin conformes al fet que no es realitzi l'embargament. En canvi, si hi compareix i s'hi oposa, el secretari judicial, amb el trasllat previ a les parts per un termini comú de cinc dies, ha de remetre les actuacions al tribunal perquè resolgui el que sigui procedent, és a dir, acordar o no la trava dels béns (art. 593.2 LECiv). En tot cas, si es tracta de béns inscriptibles, se n'ha d'ordenar l'embargament, tret que el tercer acrediti que n'és el titular registral mitjançant un certificat registral. Això sens perjudici del dret dels eventuais titulars no inscrits, que es pot exercir contra qui correspongui i com correspongui (art. 593.3 LECiv). Sigui com sigui, per al supòsit de manteniment de l'embargament, es reconeix al veritable titular dels béns la possibilitat d'exercici de la denominada terceria de domini, que és l'instrument processal legalment previst per a obtenir l'alçament de l'embargament travat sobre qualsevol bé sota una falsa aparença de titularitat d'aquest.

Jurisprudència

“Perquè es produeixi l'alçament de l'embargament és necessària la prova, a càrrec del tercerista, que els béns estiguin integrats efectiva i legalment en el patrimoni del tercerista abans de quedar subjectes al pronunciament d'execució sobre els mateixos mitjançant la seva trava” (Sentència del Tribunal Suprem, Sala civil, de 23 de juliol de 2007 [RJ 2007, 4698]).

“L'objecte de la terceria de domini –encara que amb algunes facetes coincidents amb l'acció reivindicatòria, quan s'empara en un dret de propietat pertorbat i protegible conforme a l'art. 348 del Codi civil– queda limitat i dirigit a alliberar de l'embargament béns que es troben indegudament travats en un procediment d'execució, coincidint el seu àmbit d'actuació amb el dels béns susceptibles de ser embargats, i afectant tant als béns materials com a immaterials, amb la sola condició que no siguin de la propietat del deutor constret. Per tant, les terceries de domini no poden ser considerades com a veritables accions reivindicatòries” (Interlocutòria de l'Audiència Provincial d'Almeria, Secció 3ª, de 7 de març de 2007 [JUR 2007, 253763]).

En conseqüència, el requisit essencial de l'embargament de béns, en el curs d'una execució adinerària, no és altre que el bé pertanyi a l'executat en el moment de l'embargament, o almenys, que de no ser així, el veritable titular del mateix no exerciti el seu dret de terceria de domini, acreditant que el bé no era propietat de l'executat, sinó del tercerista, inacció que portaria aparellada la possibilitat que es mantingués l'embargament d'un bé sobre el qual l'executat ja no ostentés la titularitat (IAP Càceres, Secció 1ª, de 16 desembre 2011 [JUR 2012, 48351]).

Precisió

La resolució que posi fi a la tercera ha d'acordar el manteniment o alçament de la trava, i no es poden plantejar altres qüestions diferents. Així, no escau l'acumulació a aquella d'altres accions que corresponguin al tercer davant de les parts en el procés d'execució de què es tracti. Conseqüentment, no són aplicables en l'àmbit de la tercera de domini les normes de la Llei d'enjudiciament civil que regulen l'acumulació objectiva d'accions. Això fins i tot quan l'acumulació es degui a l'exercici de l'acció reconvençional per la part demandada.

Activitat

És possible l'acumulació a la tercera de domini d'una acció reivindicatòria? Consulteu, entre altres resolucions, la Sentència del Tribunal Suprem, Sala civil, de 20 de maig de 1998 (RJ 1998, 4035); la Sentència de l'Audiència Provincial de Cantàbria, Secció 4ª, de 13 de juny de 2001 (JUR 2001, 259848); la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Granada, Secció 4ª, de 18 de gener de 2008 (AC 2008, 1912); la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Madrid, Secció 20ª, de 21 d'abril de 2009 (AC 2009, 1030); la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Soria, Secció 1ª, de 16 de febrer de 2010 (JUR 2010, 146665); la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Madrid, Secció 10ª, de 13 d'abril de 2011 (JUR 2011, 226930); la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Múrcia, Secció 5ª, de 22 de novembre de 2011 (JUR 2012, 37512); la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Madrid, Secció 21ª, de 27 de setembre de 2011 (JUR 2011, 3647836), i 6 de novembre de 2012 (AC 2013, 413); la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Múrcia, Secció 4ª, de 4 de juliol de 2013 (JUR 2013, 266777).

Quant a la legitimació per a l'exercici de la tercera de domini, l'activa es reconeix a qui, sense ser part en l'execució, afirma ser propietari d'un bé embargat com a pertanyent a l'executat, sempre que no l'hagi adquirit d'aquest després de la trava de l'embargament, i a qui, tot i no ser-ne propietari, per disposició legal expressa hi tingui algun dret, que pugui ser oposat a l'embargament o a la realització forçosa d'algun dels béns embargats (art. 595.1 i 2 LECiv). La legitimació passiva correspon al creditor executant i a l'executat, quan aquest hagi designat el bé al qual es refereix la tercera (art. 600.I LECiv).

Jurisprudència

És "característic i definitori de tota tercera que aquesta l'exerceixi una persona diferent del creditor executant i executat, de manera que el primer punt que s'ha d'examinar en els procediments d'aquesta classe és determinar si el demandant tercer és pròpiament un tercer, és a dir, no deutor. El tercer, a més de ser titular dels béns embargats, ha d'estar legitimat per a impugnar l'embargament, cosa que per definició no pot realitzar el deutor executat, però que tampoc no poden fer certes persones, que sense ser pròpiament deutors executats han de suportar en els seus béns la responsabilitat per la qual s'executa (Sentència del Tribunal Suprem d'1 febrer 1990)" (Sentència del Tribunal Suprem d'1 febrer 1990) (Sentència de l'Audiència Provincial de Cantàbria, Secció 4ª, de 13 de juny de 2001 [JUR 2001, 259848]).

En conclusió, perquè es pugui exercitar amb èxit una tercera de domini requereix que aquest tercer hagi adquirit la propietat del bé embargat amb anterioritat a l'embargament mitjançant la tradició vinculada al títol article 609 del Codi Civil (LEG 1889, 27), ja que en el nostre sistema legal s'acull la teoria del títol i el mode de forma que l'adquisició de la propietat a través dels contractes precisa el requisit del lliurament de la possessió o tradició, en les seves diverses formes, però sempre és necessari que l'adquisició sigui anterior en el temps a l'embargament. SSTs d'1 febrer d'1.995 (RJ 1995, 727), 21 de març d'1.998 (RJ 1998, 1511), 10 de març de 2.005, 18 de juliol de 2.005 i 22 de març de 2.006 (RJ 2006, 5448), entre moltes altres (IAP Càceres, Secció 1ª, de 16 de desembre de 2011 [JUR 2012, 48351]).

Precisió

Encara que només és necessari dirigir la demanda de tercera davant de l'executat en aquest supòsit, se li reconeix la possibilitat d'intervenir en el judici de tercera amb els mateixos drets processals que les parts d'aquesta (art. 600,II LECiv).

Activitat

a) Quins béns poden ser objecte de l'acció de tercera? Consulteu, entre altres resolucions, la Sentència del Tribunal Suprem, Sala civil, de 4 d'abril de 1995 (RJ 1995, 2932); d'11 de març de 1998 (RJ 1998, 1493); de 31 de gener de 2000 (RJ 2000, 458); de 26 de novembre de 2001 (RJ 2001, 9463); de 6 de febrer de 2002 (RJ 2002, 992); de 14 de febrer de 2002 (RJ 2002, 1441); de 21 de març de 2002 (RJ 2002, 2277); i la Interlocutòria de 10 de juliol de 2001 (RJ 2001, 6528).

b) Tractant-se de l'embargament de béns de guanys com a privatis del cònjuge executat, pot el cònjuge no deutor interposar una demanda de tercera en nom de la societat a guanys? Consulteu, entre altres resolucions, la Sentència de l'Audiència Provincial de Granada, Secció 4ª, de 3 de juliol de 2001 (JUR 2001, 267912).

El termini d'interposició de la demanda de tercera, amb la qual s'ha d'aportar un principi de prova, s'estén des que s'hagi embargat el bé o els béns a què es refereixi fins que, d'acord amb el que disposa la legislació civil, es produeixi la transmissió del bé al creditor o tercer que l'adquireixi en una subhasta pública. Si s'interposa després d'aquest moment processal, és rebutjada del tot (art. 596.1 i 2 LECiv). L'admissibilitat de la demanda de tercera es condiciona a la prestació de caució prèvia (art. 598.2 LECiv). Una vegada admesa suspèn l'execució respecte del bé al qual es refereixi i, a instàncies de l'executant, donarà lloc a la millora de l'embargament (art. 598.3 LECiv).

Jurisprudència

“No es requereix la prova del domini afirmat, ni menys encara la seva prevalença sobre una possible titularitat incompatible sobre el mateix objecte que pugui tenir l'executat, perquè la titularitat invocada no constitueix l'objecte de la tercera.” (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Huelva, Secció 1a, de 7 de maig de 2007)

Activitat

a) A través de quin mitjans pot provar el tercerista els fets constitutius de l'acció de tercera? Consulteu, entre altres resolucions, les Sentències del Tribunal Suprem, Sala civil, de 2 d'abril de 1990 (RJ 1990, 2687); de 10 de maig de 2004 (RJ 2004, 2729); i 28 de maig de 1990 (RJ 1990, 4092).

b) És suficient l'aportació amb la demanda de tercera de domini d'un testament com a principi de prova de la titularitat dels béns embargats? Consulteu, entre altres resolucions, les Sentències del Tribunal Suprem, Sala civil, de 5 de novembre de 1992 (RJ 1992, 9221) i de 15 de desembre de 2000 (RJ 2004, 74).

Jurisprudència

“És cert que l'establiment d'una caució és una facultat del jutgador, però contràriament al que manifesta el recurrent, res no impedeix que les parts intervinents puguin sol·licitar aquesta caució, que el jutge lliurement, amb audiència de les parts o sense.” (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Zamora, Secció 1a, de 28 de maig de 2009)

La terceria de domini constitueix un incident dins del procés executiu. Així, la demanda de terceria es presenta davant el secretari judicial responsable de l'execució i la resol el tribunal que va dictar l'ordre general i el despatx d'aquesta, i s'ha de substanciar pels tràmits del judici verbal (art. 599 LECiv). La resolució que posi fi a aquest incident adopta la forma d'interlocutòria, que s'ha de pronunciar sobre la pertinença del bé i la procedència de l'embargament, únicament als efectes de l'execució en curs i sense força de cosa jutjada (art. 206.2.2n.II i 603 LECiv). No és procedent la interposició de segones o ulteriors terceries sobre els mateixos béns, basades en títols o drets que el tercer tingués en el moment de formular la primera (art. 597 LECiv).

Jurisprudència

“Encara que el precepte no ho digui expressament, és obvi que es refereix a terceries plantejades en relació amb la mateixa execució, en el mateix procediment, i no en procediments diferents, per diverses raons” (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Cadis, Secció 7ª, de 3 de juny de 2002 [JUR 2002, 223681]).

Activitat

- a) Pot el jutge admetre a tràmit una terceria de domini si hi ha pendent una peça de mesures cautelars adoptada en l'àmbit d'una prèvia terceria de domini que no va ser admesa a tràmit? Consulteu, entre altres resolucions, la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Las Palmas, Secció 5ª, de 16 de juny de 2010 (JUR 2011, 8576).
- b) Afecta la prohibició legal de segones terceries a les que siguin de diferent naturalesa que les anteriors? Consulteu, entre altres resolucions, la Sentència de l'Audiència Provincial d'Astúries, Secció 4ª, de 22 de desembre de 2005 (JUR 2006, 27283).

Precisió

La interlocutòria resolutòria de la terceria ha de contenir un pronunciament relatiu a les costes, de conformitat amb els criteris generals recollits en l'àmbit del procés de declaració. No obstant això, per al supòsit que els demandats no contestin a la demanda de terceria, amb la consegüent admissió dels fets al·legats en aquesta, la seva estimació no comporta la imposició de costes, tret que s'apreciï mala fe en la seva actuació processal (art. 603.II LECiv).

1.5.8. Eficàcia de l'embargament respecte del creditor executant i terceria de millor dret

La Llei d'enjudiciament civil atorga a l'executant el dret a percebre el producte del que s'hagi obtingut mitjançant la realització dels béns embargats, a fi de satisfer l'import del deute contingut en el títol executiu, els interessos i les costes de l'execució. Per aquesta raó, fins que no se li hagin reintegrat les quantitats corresponents a aquestes partides, amb els límits legals, no es pot aplicar aquell producte a cap altre objecte que no hagi estat declarat preferent mitjançant una sentència dictada en terceria de millor dret (art. 613.1 i 2 LECiv).

Doncs bé, la terceria de millor dret constitueix l'instrument processal legalment previst per a obtenir, en l'àmbit d'un procés d'execució en curs, la declaració de preferència d'un crèdit. Això partint del fet que el dret substan-

Precisió

La nostra llei processal limita la preferència de l'executant quan els béns permetin l'anotació preventiva del seu embargament (art. 613.3 LECiv).

tiu concedeix a determinats crèdits la qualificació de privilegiats. Una vegada obtinguda aquella declaració, el producte derivat de la realització patrimonial s'aplica al pagament del crèdit preferent. Està legitimat activament per a l'exercici de la terceria de millor dret qualsevol tercer que no sigui part de l'execució i afirmi tenir un crèdit que hagi de ser satisfet amb preferència al de l'executant (art. 614.1 LECiv), i passivament aquest últim (art. 617.1 LECiv).

Jurisprudència

“Com va dir la Sentència d'aquesta Sala de 29 d'octubre de 1984 (RJ 1984, 5077) «la terceria de millor dret es dirigeix no a l'alliberament dels béns embargats, sinó a impedir que amb el producte dels béns travats i propis del deutor es pagui a l'exercitant amb preferència al tercerista que invoqui un títol de superior rang»” (Sentència del Tribunal Suprem de 14 de maig de 2002 (RJ 2002, 4056).

“Allò que, en base essencial, el tercerista de millor dret persegueix és excloure de la relació jurídica a l'executant i substituir-lo en l'obtenció de l'obtingut amb la realització judicial dels béns del deutor. Tot això com a conseqüència lògica, proclamant, d'aquesta manera, que la terceria de millor dret solament pot tenir eficàcia i començar a ser tinguda en compte des de l'instant mateix en què existeix manament judicial ordenant despatxar l'execució” (Sentència del Tribunal Suprem, Sala civil, de 28 de juny de 2000 [RJ 2000, 5911]).

Precisió

Si el crèdit del tercer no consta en un títol executiu, la demanda de terceria també s'ha de dirigir davant de l'executat, a efectes que pugui realitzar al·legacions sobre l'existència i la validesa d'aquell.

A la demanda de terceria s'hi ha d'adjuntar un principi de prova del crèdit que s'afirma preferent. La falta d'aportació d'aquest comporta la inadmissió de la demanda.

Jurisprudència

“Per tant, ha d'aportar-se un principi de prova que acrediti que el demandant de terceria és titular d'un crèdit que pugués ser preferent pel que fa al crèdit que és objecte d'execució, és a dir, un títol que acrediti que és creditor dels que apareguin com executats en el procediment en el qual s'entaulava terceria i que aquest crèdit pugui determinar una prioritat en el pagament pel que fa a l'executant i en relació amb els béns que hagin estat objecte d'embargament en el procés d'execució que motiva la terceria, per això, no cal que es tracti d'un mateix crèdit o que aquest dimani d'un mateix títol” (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Madrid, Secció 12ª, de 30 juny 2011 [JUR 2011, 343928]).

Per principi de prova s'ha d'entendre qualsevol document, públic o privat, que sigui suficient per a l'acreditació *prima facie* o indiciària pel tercerista del fonament de la seva pretensió (Sentència del Tribunal Suprem, Sala civil, de 17 de febrer de 2003 [RJ 2003, 1169] i de 12 de juliol de 2004 [RJ 2004, 4668], entre altres).

D'altra banda, la Llei d'enjudiciament civil impedeix que la segona terceria es fonamenti en títols o drets que posseeixi el tercer en el moment de formular la primera (art. 614 LECiv).

Jurisprudència

“La interpretació del precepte no va més enllà d'exigir que el tercer acumuli en un mateix procediment totes les accions de tercera, sense que li estigui permès d'interposar una segona demanda fonamentada en títols que ja posseís en el moment d'interposar la primera tercera.” (Sentència de l'Audiència Provincial de la Rioja, Secció 1a, de 19 d'octubre de 2006) “La prohibició de segona tercera s'ha de referir a les que siguin de la mateixa classe que les anteriors, però no a les de diferent naturalesa. Ni això resulta del tenor gramatical d'aquests preceptes, ni de la regulació sistemàtica de les terceries, ni de la que sembla que és la finalitat buscada pel legislador, d'evitar la dilació en l'execució quan és la mateixa la pretensió entaulada, és a dir, quan la demanda és substancialment idèntica, però no quan és diferent el que es demana.” (Sentència de l'Audiència Provincial Astúries, Secció 4a, de 22 de desembre de 2005)

Quant al termini per a la seva interposició, la Llei d'enjudiciament civil fa una distinció en funció del caràcter general o especial de la preferència o el privilegi invocat. En el primer cas, el començament d'aquell (*dies a quo*) coincideix amb la data del despatx de l'execució, mentre que el segon coincideix amb la de l'embargament del bé (art. 615.1 LECiv). I el final del termini esmentat (*dies ad quem*) s'identifica amb el moment del lliurament a l'executant de la suma obtinguda mitjançant l'execució forçosa o, en cas d'adjudicació dels béns embargats a l'executant, amb el de l'adquisició de la titularitat d'aquests béns de conformitat amb la legislació civil (art. 615.2 LECiv).

Jurisprudència

“Així doncs, cal concloure que la tercera de millor dret no es pot exercir abans que neixi el crèdit concurrent amb altres, i la preferència del qual esgrimeix l'actor; ni, d'altra banda, després del pagament al creditor executant, entès com a acte físic de lliurament del numerari.” (Sentència de l'Audiència Provincial de Pontevedra, Secció 1a, de 7 de juliol de 2010)

Activitat

Responen les preguntes següents:

a) És possible l'exercici de la tercera de millor dret després de l'aprovació de la rematada, si encara no s'ha materialitzat el pagament a l'executant?

b) Si escau, si no s'ha materialitzat el pagament total a l'executant, aquest hauria de retornar les quantitats percebudes si posteriorment s'estima la demanda de tercera de millor dret?

Consulteu, entre altres resolucions, la Interlocutòria de l'Audiència Provincial d'Almeria, Secció 3ª, de 4 d'octubre de 2007 (JUR 2008, 22689).

c) Cal invocar com a excepció la nul·litat del crèdit si la seva declaració aconseguix a tercers aliens al procés de tercera? Consulteu, entre altres resolucions, la Sentència de l'Audiència Provincial d'Astúries, Secció 5ª, de 23 de desembre de 2011 (JUR 2012, 11853).

La interposició de la tercera de domini no produeix la suspensió de l'execució, sinó que aquesta segueix fins a la realització dels béns embargats, i després d'això el que s'hagi recaptat s'ha de dipositar en el Compte de Dipòsits i Consignacions, i amb el numerari obtingut s'ha de procedir a reintegrar a l'executant en les costes de l'execució i pagar als creditors per l'ordre de preferència derivat de la resolució de la tercera (art. 616.1 LECiv). Una vega-

da presentada la demanda de terceria, la no-contestació a aquesta determina l'admissió dels fets (art. 618 LECiv). La Llei d'enjudiciament civil distingeix diversos supòsits relacionats amb la possibilitat d'assentiment i desistiment de l'executant (art. 619 LECiv). Així, si el crèdit del tercer consta en un títol executiu i l'executant assenteix la terceria (assentiment total), es dicta una interlocutòria que ordeni seguir endavant l'execució per a satisfer en primer terme el tercer. Aquest mateix efecte té lloc si el crèdit del tercer no consta en un títol executiu i tant l'executant com l'executat assenteixen. Però també pot passar que, en aquesta última hipòtesi, només assenteixi el primer, però no l'executat, l'oposició del qual comporta la continuació de la terceria només davant d'ell per a decidir la qüestió relativa a l'existència del crèdit, no la preferència, ja resolta per l'assentiment previ. En canvi, si qui assenteix és l'executat, cal entendre que la terceria continuarà només amb l'executant per a discutir la preferència del tercer.

Jurisprudència

"L'assentiment s'ha de considerar referit al crèdit o crèdits continguts en el títol executiu, però no a aquells altres que quedin fora de l'àmbit del judici de terceria de millor dret" (Sentència del Tribunal Suprem, Sala civil, de 13 de novembre de 2001 [RJ 2001, 9449]).

A més, es preveu la possibilitat que l'executant no assenteixi la demanda de terceria, sinó que desisteixi de l'execució mateixa. Aquest desistiment pot ser degut tant al fet que aquella està ben fonamentada com a la predictable falta de sobrant per a la satisfacció del seu crèdit. En concret, es distingeixen dos supòsits. D'una banda, que el crèdit del tercer consti en un títol executiu, en aquest cas no cal la conformitat de l'executat i el secretari judicial ha de dictar un decret que ordeni seguir endavant l'execució per a pagar al tercer. En realitat, el que es produeix aquí és un canvi en les parts de l'execució. D'altra banda, si el títol no consta en un títol executiu, el procés executiu només continua per a satisfer el tercer si l'executat s'hi mostra d'acord, és a dir, si assenteix a la pretensió d'aquell.

Jurisprudència

"L'executant inicial, en aquesta situació, continua essent creditor i, si escau, percebria el seu crèdit en tot o en part en una execució l'impuls de la qual passa al tercer. El que la llei fa és permetre l'aprofitament d'aquesta executòria ja començada, malgrat que l'executant primitiu no ho vulgui fer perquè desisteix de l'execució. No hi ha renúncia del dret material i el fet d'haver desistit de l'execució no impedeix que la pugui tornar a instar de nou." (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 16, de 14 de setembre de 2006)

Activitat

Pot el jutge, en algun cas, declarar la invalidesa de l'assentiment de l'executant? Consulteu, entre altres resolucions, la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 14ª, de 17 de setembre de 2009 (JUR 2009, 461932).

Deixant de banda les hipòtesis plantejades respecte de l'assentiment i del desistiment, si el judici de terceria de millor dret segueix el seu curs, s'ha de decidir mitjançant una sentència, amb efecte de cosa jutjada, que ha de resoldre sobre l'existència del privilegi i l'ordre en què els crèdits s'han de satisfer en l'execució. Això sense perjudicar altres accions que puguin correspondre a cadascú, especialment, les d'enriquiment (art. 620.1.I LECiv).

Precisió

Si el crèdit del tercer no consta en un títol executiu, la sentència ressenyada ha de contenir un pronunciament previ relatiu a l'existència de crèdit, és a dir, la resolució de la pretensió exercida pel tercer davant de l'executat.

Jurisprudència

“(…) la regla de l'art. 620.1 sembla limitar els efectes específics de la sentència entre les parts al limitat objecte de la pretensió, la preferència entre un o un altre crèdit, de tal manera que la cosa jutjada, emanada de la sentència que així ho decideixi, solament afecti a tal extrem” (Sentència de l'Audiència Provincial de Saragossa, Secció 5ª, de 22 d'octubre de 2012 [JUR 2013, 113297]).

“En el cas d'obligacions personals, garantides amb pactes de garantia real, s'haurà d'estar a la facultat del tercerista, titular del crèdit, de triar entre la preferència que li concedeixen, indistintament, tant l'obligació principal com l'accessòria. Així, en el primer cas, serà aplicable el contingut de l'art. 1924 del CC, que remet al principi de responsabilitat universal del seu art. 1911; mentre que, en el segon, s'haurà d'atendre a la subjecció del bé concret, conforme a l'art. 1922.2.º o al 1923.3.º del mateix cos legal, segons el caràcter moble o immoble de la garantia” (Sentència de l'Audiència Provincial de Granada, Secció 5ª, de 7 de desembre de 2006 [JUR 2007, 194189]).

Activitat

Quin serà l'ordre de satisfacció dels crèdits si la demanda de terceria és desestimada? I si és estimada? Distingiu les diferents hipòtesis que es poden plantejar en la pràctica en funció que s'hagi verificat o no l'assentiment o desistiment de l'executat; que el tercer hagi fet valer no un sinó diversos crèdits preferents, i que s'hagi acordat una acumulació de terceries exercides per diferents creditors.

Finalment, pel que fa a les costes, si la sentència desestima la demanda de terceria, s'han d'imposar al tercer, i, si és estimada, s'han d'imposar a l'executat o a l'executant, si només va formular oposició un dels dos, o a parts iguals, si tots dos s'hi van oposar (art. 620.1.II LECiv).

Activitat

a) En cas d'assentiment del demandat en una terceria de millor dret, si prèviament a la presentació de la demanda s'hagués instat un acte de conciliació en el que no va comparèixer, serà aplicable l'article 395 de la Llei d'Enjudiciament Civil, que preveu la imposició de costes quan concorre mala fe? Consulteu, entre altres resolucions, la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de València, Secció 7ª, de 10 d'abril de 2002 (JUR 2004, 33151).

b) S'ha de fer imposició de costes en situacions en les quals l'executant es persona sense contestar a la demanda ni haver-hi assentiment? Consulteu, entre altres resolucions, la Sentència de l'Audiència Provincial de les Illes Balears, Secció 5ª, d'11 de març de 2005 [JUR 2005, 101960]).

1.6. La realització forçosa

La realització forçosa es refereix al conjunt d'actes processals de naturalesa executiva dirigits a la conversió en metàl·lic dels béns prèviament afectes a l'execució, ja sigui per garantia real o per embargament, per a satisfer amb el que s'hagi obtingut el crèdit de l'executant.

1.6.1. Valoració dels béns embargats

Sigui quin sigui el sistema de realització patrimonial que s'hagi d'aplicar d'entre els legalment previstos, cal procedir a avaluar els béns embargats. Això tret que l'executant i l'executat s'hagin posat d'acord sobre el seu valor (art. 637 LECiv). Per tant, de la Llei d'enjudiciament civil es desprèn la preferència de la valoració convencional sobre la judicial. La primera, de caràcter vinculant, es pot realitzar abans o durant l'execució, sense que hi hagi cap límit legal ni control judicial. La segona es duu a terme amb fonament en un dictamen elaborat per un perit taxador designat pel secretari judicial encarregat de l'execució (art. 638.1 LECiv). Això sí, l'executant i l'executat que hagin comparegut tenen reconeguda legalment la possibilitat de recusar aquell (art. 638.1 LECiv).

Precisió

El nomenament s'ha de notificar al perit, que l'ha d'acceptar l'endemà, tret que hi concorri una causa d'abstenció. Des de l'acceptació disposa d'un termini de vuit dies per a lliurar al tribunal la valoració dels béns embargats. Aquest termini, per raons justificades, pot ser prorrogat, en funció de la quantia o complexitat de la valoració. La taxació s'ha de fer pel seu valor de mercat, sense tenir en compte, quan es tracti de béns immobles, les càrregues i els gravàmens que pesin sobre aquests. Aquestes càrregues i gravàmens s'han de deduir del preu de taxació quan els béns embargats surtin a subhasta. Les parts poden contradir la valoració del perit taxador i el secretari judicial, davant les al·legacions i els informes presentats, ha de determinar la valoració definitiva mitjançant un decret, susceptible de recurs de revisió (art. 639 LECiv).

Activitat

a) Pot el pèrit, que hagi estat designat, exigir provisió de fons? Consulteu, entre altres resolucions, l'Acte de l'Audiència Provincial de Castelló, Secció 3ª, de 23 de març de 2009 (JUR 2009, 260641).

b) Pot atribuir-se a l'actiu, objecte d'embargament, un valor zero?; quin és el valor màxim que se li pot donar? Consulteu, entre altres resolucions, la Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 12ª, de 5 de març de 2013 [AC 2014, 278]).

1.6.2. Sistemes de realització patrimonial

La Llei d'enjudiciament civil distingeix tres sistemes de realització patrimonial aplicables per a la conversió en metàl·lic de la generalitat dels béns i drets afectes a l'execució: el conveni de realització, l'alienació per mitjà d'una persona o entitat especialitzada i la subhasta judicial. No obstant això, hi ha alguns béns i drets que, a causa de la seva naturalesa, o bé no resulta necessària la seva realització, o bé es considera aconsellable la utilització d'un sistema de realització diferent d'aquells. D'una banda, es troben aquells el lliurament directe dels quals a l'executant és suficient per a extingir el deute: diner efectiu; saldos de comptes corrents i d'altres d'immediata disposició; divises convertibles, prèvia conversió, si escau, i qualsevol altre bé el valor nominal del qual coincideixi amb el seu valor de mercat o que, tot i ser inferior, el creditor accepti el lliurament del bé pel valor nominal (art. 634.1 LECiv).

Precisió

Si es tracta de saldos favorables en un compte amb venciment diferit, el secretari judicial ha d'adoptar els mitjans oportuns per al seu cobrament, i pot nomenar un administrador,

i, respecte al cas d'execució de sentències condemnatòries per incompliment de contractes de venda a terminis de béns mobles, es preveu la possibilitat del seu lliurament a l'executant, amb la sol·licitud prèvia d'aquest (art. 634.2 i 3 LECiv).

D'altra banda, es preveu un règim de realització especial si els béns o drets a realitzar consisteixen en accions o altres formes de participació social, variable en funció que cotitzin en mercats reglats. En cas afirmatiu, la realització s'ha de fer d'acord amb les normes que els regeixen, i, en cas negatiu, per mitjà d'un notari (art. 635 LECiv).

Fora d'aquests supòsits, la realització dels béns i drets s'ha de portar a terme per mitjà d'un dels tres sistemes abans esmentats. La Llei d'enjudiciament civil atorga preferència al conveni de realització. A falta d'aquest, l'alienació d'aquells s'ha de substanciar per mitjà d'algun dels altres dos procediments: l'alienació per mitjà d'una persona o entitat especialitzada i la subhasta judicial (art. 636.1 i 2 LECiv). No obstant això, la nostra llei processal matisa aquesta preferència en condicionar l'aplicació de qualsevol dels altres dos sistemes alternatius a la subhasta judicial a la sol·licitud de part; si no es produeix, el curs de l'execució ha de seguir cap a aquest últim procediment (art. 636.2 LECiv). Subsegüentment, la subhasta continua essent, en la pràctica, el sistema ordinari de realització dels béns i drets embargats.

El conveni de realització és un acord subscrit entre les parts de l'execució, executant i executat, que necessita l'aprovació del secretari judicial, mitjançant el qual es pacta la forma de realització més eficaç dels béns afectes a aquella. Com s'ha dit, la seva aplicació depèn del fet que, o bé les parts, o bé qualsevol persona que acrediti un interès legítim en l'execució, ho sol·licitin a aquest funcionari. Aquesta sol·licitud es pot cursar fins al dia assenyalat per a la celebració de la subhasta. El secretari judicial ha de convocar una compareixença, que no suspèn l'execució, perquè s'intenti aquest acord, a la qual s'han de citar les parts i els que hi puguin estar interessats. Si s'arriba a un acord, l'ha d'aprovar, mitjançant un decret, sempre que no causi perjudici a un tercer els drets del qual es trobin legalment protegits, ja que, en cas contrari, és necessària la seva conformitat. L'aprovació de l'acord té, ara sí, efectes suspensius de l'execució respecte dels béns i drets a què es refereixi, i, una vegada complert, es posa fi a aquesta si s'ha obtingut la total satisfacció del crèdit de l'executant. En cas d'incompliment, aquest pot demanar l'alçament de la suspensió o que es procedeixi a la subhasta d'aquells. A aquesta subhasta també s'arribarà quan no s'obtingui un conveni o l'obtingut no sigui aprovat pel secretari judicial (art. 640 LECiv).

Precisió

L'única excepció es troba en l'àmbit de l'execució hipotecària, en què l'inici de la subhasta es fa dependre de l'impuls de part (art. 691 LECiv).

Activitat

a) En el cas d'arribar-se a un acord entre executant i executat sobre la forma de realització de béns immobles susceptibles de ser anotats registralment, seria obligat per al secretari judicial el dictat de la resolució aprovatòria? Consulteu la Sentència de l'Audiència Provincial d'Alacant, Secció 6ª, de 27 d'abril de 2005 (JUR 2005, 164328).

b) És vàlid l'acord celebrat entre l'executant i un interessat en la compareixença sense la presència de l'executat? Consulteu la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Madrid de 19 de setembre de 2005 (JUR 2006, 37166).

La realització per part d'una persona o entitat especialitzada, que constitueix un altre dels sistemes alternatius a la subhasta judicial, comporta l'encàrrec de l'alienació de béns i drets afectes a l'execució a un tercer expert coneixedor del mercat en el qual aquests es compren i venen. La seva aplicació també necessita la sol·licitud, al secretari judicial encarregat de l'execució, d'una de les parts, executant o executat, o de qui acrediti un interès directe en l'execució. En aquesta sol·licitud s'ha d'identificar la persona o l'entitat destinatària d'aquest encàrrec, que, si l'accepta, ha de prestar caució per tal de respondre del seu compliment. La Llei d'enjudiciament civil preveu que, si es tracta de béns immobles, es convoqui una compareixença a la qual seran citades les parts i els possibles interessats. S'hi discutirà, lògicament, sobre la persona o l'entitat a la qual sigui més aconsellable realitzar l'encàrrec i les condicions d'aquest. Això sí, el secretari judicial no pot autoritzar, excepte acord de totes les parts i interessats, una venda per sota del 70% de la valoració del bé immoble. En canvi, si són béns mobles, el secretari judicial ha de resoldre immediatament sobre aquestes qüestions, de conformitat amb el que les parts hagin acordat, i no és possible, si no hi ha acord, ser alienats per menys del 50% de la seva valoració. La venda s'ha de dur a terme en el termini de sis mesos, prorrogable per un altre d'igual, si l'incompliment es deu a circumstàncies no imputables a la persona o l'entitat sobre la qual recau l'encàrrec i aquestes han desaparegut o és previsible la seva ràpida desaparició. Un cop realitzada l'operació, el secretari judicial l'ha d'aprovar, en aquest cas es retorna la caució prestada. En cas d'incompliment, aquesta s'aplica a les finalitats de l'execució, llevat de prova que aquell no era imputable a la persona o entitat especialitzada, i, si no és suficient per al pagament del crèdit de l'executant, les actuacions processals han de prosseguir cap a la subhasta judicial (art. 641 LECiv).

Precisió

Els Col·legis de Procuradors poden ser designats com a entitat especialitzada en la subhasta de béns.

Jurisprudència

“La fórmula de realització de béns embargats que preveu l'article 641 LECiv no és traslladable imperativament a la venda prevista en l'article 400 CC, de manera que pertany a les facultats discrecionals del tribunal («pot acordar...», preveu aquest art. 641) optar per aquesta fórmula.” (Sentència del Tribunal Suprem, Sala del Civil, Secció 1a, d'11 d'abril de 2011)

Finalment, la subhasta pot ser definida com el conjunt d'actes processals en virtut dels quals es procedeix, mitjançant una licitació pública, a la realització forçosa dels béns i drets afectes a l'execució per garantia real o embargament. El curs del procés d'execució es dirigeix de manera natural cap a la subhasta judicial, que és el sistema de realització patrimonial aplicable si les parts, fins al dia assenyalat per a la seva celebració, no demanen que es doni entrada a qualsevol dels altres dos legalment previstos. La Llei d'enjudiciament civil regula separatament la subhasta de béns immobles i de béns mobles, les normes de les quals són d'aplicació supletòria a l'anterior, i a la subhasta de béns mo-

bles subjectes a publicitat registral. Partint de les normes previstes per als béns mobles, dins el procediment de subhasta es poden distingir, en línies generals, les actuacions següents:

1) Preparació de la subhasta

Les actuacions preparatòries de la subhasta consisteixen, juntament amb la valoració dels béns i drets objecte d'aquella, segons les regles a les quals ja s'ha fet referència, en la possibilitat de formació de lots amb aquells, a l'efecte d'aconseguir un millor resultat econòmic. La formació de lots és responsabilitat del secretari judicial, amb l'audiència prèvia de les parts, a les quals s'ha de citar per un termini de cinc dies perquè hi formulin al·legacions (art. 643.1 LECiv).

Activitat

Partint del fet que l'article 643.1 preveu l'audiència a les parts pel que fa a la formació de lots de béns, és preceptiva la citació a l'executat quan aquest es troba en situació de rebel·lia? Consulteu el criteri de la nostra doctrina i jurisprudència (entre altres resolucions, la Sentència del Tribunal Constitucional de 14 de febrer de 2000).

Precisió

Si es tracta de béns immobles, les actuacions preparatòries es dirigeixen a esbrinar la seva titularitat i les possibles càrregues que els gravin, i per tant s'obté del Registre de la Propietat el corresponent certificat. El preu de subhasta és el que resulti de deduir de la seva valoració, realitzada segons les normes previstes per als béns mobles, l'import de les càrregues i drets anteriors al gravamen pel qual s'hagi despatxat l'execució. Si el valor de les càrregues o gravàmens iguala o excedeix el de taxació del bé, s'ha d'alçar l'embargament (art. 656 i 666 LECiv).

2) Convocatòria, publicitat i requisits per a participar en la subhasta

Una vegada valorats els béns i drets a subhastar, la Llei d'enjudiciament civil ordena la convocatòria de la subhasta. Això sempre que sigui previsible que amb la seva realització s'ha d'obtenir, almenys, un dinerari que superi les despeses derivades d'aquella (art. 643.2 LECiv). Així, el secretari judicial fixa la data de la subhasta, amb expressió de l'hora i el lloc on s'ha de celebrar (art. 644 LECiv). La nostra llei processal conté algunes normes dirigides a donar-li la màxima difusió possible, a efectes que hi concorrin el màxim nombre de licitadors (art. 645 i 646 LECiv).

Precisió

Si es tracta de béns immobles, la publicitat de la subhasta és similar a la dels béns mobles, amb les particularitats de l'article 667. Els anuncis de la subhasta han de recollir, a més dels esments generals que es preveuen en les normes previstes per a aquests últims béns, les específiques de l'article 668. La participació en la subhasta comporta l'acceptació per part dels licitadors de la suficiència de la titulació de la finca que consta en actuacions o que no hi hagi titulació, i la subrogació en les càrregues posteriors al crèdit pel qual s'executa, si la rematada s'adjudica a favor seu (art. 669.2 LECiv). A més, la Llei d'enjudiciament civil preveu la possibilitat que se celebri la subhasta d'aquesta classe de béns, de forma simultània, en diverses oficines judicials (art. 673 LECiv).

Jurisprudència

“El dret d'ús dimanant de la sentència de divorci determina una situació d'ocupació fàctica de l'habitatge i, per tant, constitueix una situació possessòria de la qual s'ha de donar la publicitat oportuna en l'anunci de la subhasta, no perquè aquest dret d'ús està cridat a prevaler en el pla jurídic real sobre el de l'adjudicatari de la subhasta, sinó perquè com a situació possessòria de la finca executada condiona la manera de fer efectiu el dret d'aquest adjudicatari.” (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Guadalajara, Secció 1a, de 20 de gener de 2009)

Per a participar en la subhasta els licitadors han de complir els requisits previstos legalment: identificar-se de forma suficient, declarar que coneixen les condicions de la subhasta i acreditar la realització del dipòsit previ o prestació d'aval bancari pel 5 % del valor de taxació dels béns. Si hi ha licitadors, l'executant pot prendre part en la subhasta, sense necessitat de consignar cap quantitat (art. 647 i 669 LECiv).

Precisió

L'únic subjecte que té legalment reconeguda la facultat de cedir la rematada a un tercer és l'executant, quan s'hagi reservat aquella en licitar en la subhasta. Aquesta facultat també s'estén al supòsit que aquest sol·liciti l'adjudicació dels béns embargats (art. 647.3 i 650.3 i 4 LECiv).

Jurisprudència

“L'article 647 de la Llei d'enjudiciament civil equipara la situació de l'executant que hagi fet postura reservant-se la facultat de cedir la rematada a un tercer, a l'executant que sol·liciti l'adjudicació de béns embargats d'acord amb el que preveu l'article 651 de la Llei d'enjudiciament civil.” (Sentència de l'Audiència Provincial de Palència, Secció 1a, de 5 de novembre de 2010)

Activitat

- a) La facultat de l'executant de cedir la rematada ha d'exercitar-se en el termini de vint dies des de la celebració de la subhasta sense postor o és possible amb posterioritat? Consulteu la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de les Illes Balears de 12 de febrer de 2003 (JUR 2003, 196358).
- b) És aplicable la possibilitat prevista en l'article 647.3 a les subhastes de béns immobles? Consulteu la Interlocutòria del Jutjat de Primera Instància, núm. 10, de Bilbao, de 4 de juliol de 2003 (JUR 2003, 173214).
- c) S'ha d'estendre l'expressió “béns embargats” de l'article 647.3 a béns hipotecats? Consulteu la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Madrid, Secció 21ª, de 5 de febrer de 2013 (JUR 2013, 92044).

3) Desenvolupament i acabament de la subhasta

La subhasta se celebra en el lloc, el dia i l'hora indicats en la convocatòria, sota la presidència del secretari judicial, que llegeix la relació de béns o, si escau, lots de béns, i les condicions de la subhasta. Després es procedeix a l'obertura dels sobres en què figuren les postures per escrit i a la subsegüent licitació,

Precisió

Com una novetat es preveu la possibilitat de realització de licitacions electròniques. Això sempre que hi hagi mitjans tècnics i amb l'objectiu d'obtenir un millor resultat econòmic.

separadament, per cada bé o lot de béns. També es poden fer postures en el mateix acte de viva veu, i totes poden ser millorades mentre hi hagi postors que continuïn oferint quanties més elevades.

Lògicament, la licitació més alta anul·la les anteriors. L'acte acaba quan ja no hi hagi ningú que millori l'última postura, en aquest cas aquesta és anunciada, juntament amb el nom del seu emissor (art. 648 i 649 LECiv). Quan la millor postura sigui inferior al 50% de la valoració, en el cas de béns mobles, o al 70%, si són immobles, l'executat, en el termini de deu dies, pot presentar un tercer que millori la postura (art. 650.4 i 670.4 LECiv).

Activitat

És possible la presentació d'un tercer que millori la postura després de la celebració de l'acte de la subhasta? Consulteu la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Girona, Secció 1a, de 27 de maig de 2010.

Si l'executat no exerceix aquesta facultat de presentació d'un tercer, l'executant, en el termini de cinc dies, pot demanar l'adjudicació del bé, si és moble, per la meitat del valor de taxació o per la quantitat que se li degui per tots els conceptes, sempre que sigui superior a la millor postura, i, si és immoble, pel 70% del seu valor de taxació o per la quantitat que se li degui per tots els conceptes, sempre que aquesta sigui superior al 60% d'aquest valor i a la millor postura (art. 650.4 i 670.4 LECiv).

Precisió

En qualsevol moment anterior a l'aprovació de la rematada o de l'adjudicació al creditor, l'executat pot alliberar els béns pagant la totalitat del degut a l'executant per principal, interessos i costes (art. 650.5 i 670.7 LECiv).

4) Aprovació de la rematada

Un cop conclòs l'acte de la subhasta amb postors, el secretari judicial, mitjançant un decret, s'ha de pronunciar sobre l'aprovació de la rematada en funció del resultat d'aquella. L'aprovació de la rematada és equiparable, en l'àmbit civil, a la perfecció d'un contracte mitjançant l'acord de voluntats entre les parts involucrades en aquest. Encara que tant en la subhasta de béns mobles com immobles la perfecció de l'adquisició té lloc amb el dictat de la interlocutòria d'aprovació de la rematada, la manera o *traditio*, en el primer cas, es produeix amb la posada a disposició dels béns (art. 650.1 LECiv), i en el segon per mitjà del lliurament del testimoni del decret d'adjudicació (art. 674.1 LECiv).

Activitat

Pot un mandatari o un advocat que intervingui en l'execució adquirir, per si mateix o com a persona interposada, els béns subhastats? Consulteu, entre altres resolucions, les Sentències del Tribunal Suprem de 14 de març (RJ 2000, 1203) i 5 de juny de 2000 (RJ 2000, 3587), i 25 de març de 2002 (RJ 2002, 2665).

Una vegada aprovada la rematada, el millor postor ha de consignar, en el termini de deu dies, l'import de la postura en el Compte de Dipòsits i Consignacions. Després de la consignació d'aquest import, s'ha de posar aquell en possessió del bé o lot de béns de què es tracti, la qual cosa consuma la seva adquisició mitjançant una subhasta. L'aprovació de la rematada dóna lloc a la devolució de les quantitats dipositades als altres licitadors. La devolució s'ha de fer al postor que va realitzar el dipòsit, tret que hagi designat un tercer, en

aquest cas s'ha de lliurar a aquest. Cal tenir en compte que als altres postors se'ls reconeix la possibilitat de sol·licitar que els seus dipòsits es mantinguin a disposició del tribunal perquè, en cas que el millor postor incompleixi la seva obligació de consignar el preu en el termini esmentat, s'aprovi la rematada a favor dels que el segueixin, per l'ordre de les seves respectives postures (art. 652.1 LECiv); i si cap d'ells consigna el preu, perden els dipòsits, que s'han d'aplicar a les finalitats de l'execució. Això dona lloc al fenomen processal conegut com a *decisió de la subhasta* (art. 653 LECiv).

En les circumstàncies descrites, es poden donar dues possibilitats: que l'import dels dipòsits sigui suficient per a la satisfacció del capital i interessos del crèdit de l'executant i les costes. En aquesta hipòtesi, una vegada aplicat aquest import a les finalitats de l'execució, l'eventual sobrant es retorna als dipositants. En canvi, si no és suficient, es convoca una nova subhasta i els dipòsits retinguts es destinen a cobrir les despeses que aquesta origini. La resta s'unirà a les sumes obtingudes en la subhasta i s'aplicarà a les finalitats de l'execució de conformitat amb el que disposen els articles 654 i 672, en concret: satisfer el crèdit de l'executant (interessos remuneratoris, principal, interessos moratoris i costes) i, a continuació, si es tracta de béns immobles, pagar als creditors amb el seu dret inscrit o anotat amb posterioritat al de l'executant. Finalment, si queda algun sobrant, es lliura a l'executat fins a completar el preu que s'ha ofert en la subhasta, i, si escau, fins a compensar-lo de la disminució del preu produït en la nova rematada. Només després d'aquesta compensació es retorna el que quedi als dipositants.

Exemple

Les quantitats dipositades en l'àmbit de la subhasta fallida van ser de 50.000 euros i el preu de la rematada (no consignat) va pujar a 125.000 euros. En la nova subhasta el preu de la rematada ha estat de 100.000 euros, per la qual cosa ara tenim un total de 150.000 euros (s'hi han de sumar els dipòsits retinguts en la subhasta fallida i el preu de la rematada en la nova subhasta). Si el crèdit del creditor executant és de 80.000 euros i hi ha un altre creditor titular d'un crèdit de 10.000 euros, que va donar lloc a un embargament anotat posteriorment, necessitem 90.000 euros per a satisfer tots dos crèdits. Encara ens sobren 60.000 euros. D'aquesta última quantitat, hem de lliurar a l'executat, d'una banda, 10.000 euros, que és la diferència entre el preu de la rematada en la nova subhasta (100.000 euros) i el que s'ha abonat en l'execució (90.000 euros); i, de l'altra, 25.000 euros, que és la diferència entre el preu de la rematada en la subhasta fallida (125.000 euros) i en la nova subhasta (100.000 euros), a l'efecte de compensar-lo per la disminució de valor verificable en el preu de la rematada d'aquesta última subhasta. Així, l'executat rebrà 35.000 euros en total. El sobrant final, 25.000 euros, es retorna als dipositants als quals es van retenir aquells dipòsits en la subhasta fallida després d'incomplir la seva obligació de consignar el preu de la rematada.

Jurisprudència

“L'article 652.1r. LECiv estableix l'aprovació de la rematada únicament a favor del millor postor, sense que els restants postors quedin ja vinculats per la subhasta, tret que, com expressa l'article 652.2n. LECiv, «ho sol-licitin». Si bé la redacció de la norma és defectuosa, ja que refereix la sol-licitud d'aquests postors al fet que es mantinguin a disposició del Tribunal els seus dipòsits, perquè si el millor postor no consigna el preu es pugui aprovar la rematada a favor seu, amb l'oblit que hi ha postors que no han dipositat cap quantitat com passa amb l'executant, l'esperit de la norma és que la vinculació d'aquests postors de pitjor licitació –executants o no– hagin de manifestar expressament el seu desig de quedar vinculats per la subhasta per a aquest supòsit de fallida de la subhasta.” (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Las Palmas, Secció 3a, de 16 de gener de 2006)

Tot el que s'ha exposat parteix de la hipòtesi, tal i com s'ha dit, que a la subhasta hi haguessin concorregut postors. De no haver-n'hi cap, la qual cosa es coneix com a subhasta deserta, l'executant té la facultat de demanar l'adjudicació, si es tracta de béns mobles, pel 30 per cent del valor de la taxació o per la quantitat deutora que inclogui tots els conceptes. El que no pot, encara que actuï com a postor rematant, és adjudicar-se els béns ni cedir la rematada a un tercer per una quantitat inferior que resulti d'aplicar aquest percentatge al referit valor de taxació. En cas d'immobles, se li permet demanar l'adjudicació per una quantitat igual o superior al 50 per cent del valor pel qual van sortir a subhasta o per la quantitat que se li degui per tots els conceptes, si no es tracta de l'habitatge habitual del deutor; i, de ser l'habitatge habitual, l'adjudicació serà per una quantitat igual al 70 per cent d'aquest valor o, si la quantitat que se li deu al creditor per tots els conceptes és inferior a aquest percentatge, pel 60 per cent. Finalment, si en el termini de vint dies no fa ús de tal facultat, el secretari judicial procedirà, a instàncies de l'executat, a l'aixecament de l'embargament (arts. 651 i 671 LECiv).

Precisió

Les normes reguladores de la subhasta de béns immobles reprodueixen les dels béns mobles, amb algunes particularitats relatives, bàsicament, als percentatges i els terminis (art. 670 LECiv).

Activitat

El dret de l'executant de demanar l'adjudicació del bé embargat, està sotmès a un termini de prescripció o caducitat?; té alguna incidència el fet que l'executat sol-liciti o no l'alçament de l'embargament? Consulteu la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Biscaia, Secció 4a, de 21 de febrer de 2007.

5) Pagament a l'executant i destinació del romanent

Com sabem, les quantitats que s'hagin obtingut de la subhasta judicial s'apliquen a les finalitats de l'execució. Sobre aquest tema, la Llei d'enjudiciament assenyala que, sense que estigui completament reintegrat l'executant del capital i els interessos del seu crèdit i de les costes de l'execució, no es poden aplicar les sumes a cap altre objecte que no hagi estat declarat preferent per una sentència dictada en tercera de millor dret (art. 613.2 LECiv).

Excepte estimació d'una tercera de millor dret, el producte obtingut de la venda dels béns subhastats s'ha de lliurar al creditor executant per al pagament de la quantitat per la qual es va despatxar l'execució, i el possible romanent s'ha de retenir a disposició del tribunal fins que s'efectui la liquidació de l'import que se li degui per principal, interessos i costes. Si el producte obtingut no

és suficient per a la cobertura de l'import corresponent a aquests conceptes, aquell conserva el seu crèdit per la quantia encara pendent de cobrament. Això perquè l'execució forçosa només acaba amb la completa satisfacció del creditor executant (art. 570 LECiv). En canvi, si després de resultar íntegrament satisfet encara queda algun romanent, s'ha de procedir a lliurar-lo a l'executat (art. 654.2 i 672.1 LECiv).

Precisió

Si es tracta de béns immobles, si hi ha algun romanent després de pagar al creditor executant, en els termes esmentats anteriorment, és objecte de retenció per a satisfer els qui tinguin el seu dret inscrit o anotat després del de l'executant; i, si sobra alguna cosa, s'ha de lliurar a l'executat o al tercer posseïdor (art. 672.1 LECiv). Finalment, l'alienació judicial de la finca o dret embargat dóna lloc a la cancel·lació de les inscripcions i anotacions posteriors a la corresponent anotació d'embargament (art. 674.2 LECiv).

1.7. Particularitats de l'execució sobre béns hipotecats o pignorats

Com sabem, la Llei d'enjudiciament civil eleva les escriptures públiques a la categoria de títols executius (art. 517.2.4t. LECiv) i, com a tals, poden donar lloc a l'obertura d'un procés d'execució. Doncs bé, la nostra llei processal reconeix als creditors hipotecaris i pignoraticis la possibilitat d'instar un procediment específic destinat a la realització de la corresponent garantia. En realitat, el procediment d'execució hipotecària parteix de les normes generals que regulen l'execució "ordinària", amb algunes especialitats que recullen els articles 681 a 698.

Jurisprudència

"Per tant, la seva finalitat no és obtenir un reconeixement d'un dret, sinó directament el pagament del deute que està garantit amb béns hipotecats, i que es caracteritza per l'extraordinària força executiva del títol i la consegüent disminució dels supòsits d'oposició i de defensa de l'executat." (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Sevilla, Secció 5a, de 18 de desembre de 2007)

Si l'execució hipotecària recau sobre un bé immoble, l'òrgan jurisdiccional competent és el jutjat de primera instància del lloc on radiqui la finca (art. 684.1.1r. LECiv).

Jurisprudència

"Aquest fur té caràcter imperatiu, ja que aquest precepte assenyala que no hi són aplicables les normes sobre submissió expressa o tàcita, la qual cosa permet l'apreciació d'ofici de la falta de competència tant per part del jutjat davant el qual s'interposa la demanda (art. 58 LECiv) com del jutjat al qual aquest remet les actuacions (art. 60.2 LECiv)." (Interlocutòria de l'Audiència Provincial d'Alacant, Secció 5a, d'1 de desembre de 2010)

Activitat

Partint del fet que l'execució hipotecària s'ha desenvolupat davant un jutjat que no és territorialment competent i que l'executant no ha vist íntegrament satisfet el seu crèdit,

podria això impedir la transformació de l'execució hipotecària en una d'ordinària? Consulteu la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Madrid, Secció 21a, de 14 de setembre de 2004.

Precisió

L'escriptura pública de constitució de la hipoteca o la penyora ha de complir els requisits legalment previstos per al despatx de l'execució (art. 685.2 LECiv). Així mateix, si es tracta de béns hipotecats, l'escriptura de constitució ha de determinar el preu en què els interessats taxen la finca o el bé hipotecat, perquè serveixi de tipus en la subhasta; i un domicili, que ha de fixar el deutor, per a la pràctica dels requeriments i les notificacions (art. 682.2 LECiv).

Jurisprudència

"L'article 682.2.1 Lec exigeix, perquè es puguin aplicar les especialitats que la mateixa preveu per al supòsit d'execució hipotecària, que 'en l'escriptura de constitució de la hipoteca es determini el preu en què els interessats taxen la finca o bé hipotecat, perquè serveixi de tipus en la subhasta.'. Si no s'ha introduït aquesta clàusula en l'escriptura, no es pot utilitzar el procediment d'execució de béns hipotecats. Llavors, ens hem de preguntar quin és el motiu d'aquesta exigència. La resposta és clara: es tracta d'agilitar, al màxim, el procediment d'execució i d'evitar la taxació del bé per a la subhasta. Si no es fixés un valor de taxació en l'escriptura de constitució, en el procediment d'execució caldria procedir a valorar el bé" (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 4ª, de 18 d'octubre de 2012 [JUR 2013, 26739]).

La demanda executiva s'ha de presentar de conformitat amb les exigències generalment previstes (art. 549 LECiv), però adaptant-la a la circumstància que l'objecte de l'execució hipotecària està constituït pels béns hipotecats o pignorats. Així, es dirigirà davant del deutor i, si escau, davant de l'hipotecant no deutor o tercer posseïdor dels béns, i s'hi han d'adjuntar els documents continguts en l'article 685.

Jurisprudència

Tot i que l'article 682 de la Llei d'enjudiciament civil estableix que l'execució s'ha de dirigir exclusivament contra els béns hipotecats, i l'article 685 assenyalava que la demanda executiva s'ha de dirigir contra el deutor i, si escau, davant de l'hipotecant no deutor o davant del tercer posseïdor, res no impedeix que també es pugui dirigir contra tercers que d'alguna manera o una altra hagin de respondre en relació amb l'obligació garantida amb el bé hipotecat, com passa amb els fiadors solidaris del deutor, tal com permet expressament l'article 538, ja que, d'una banda, aquests poden posar fi a l'execució mitjançant el pagament del deute garantit i, de l'altra, pot ser que davant la insuficiència del bé hipotecat es pugui continuar l'execució davant d'altres béns d'aquests tercers obligats (art. 579), mentre que l'existència d'aquests fiadors implica una garantia de caràcter personal que se suma a la garantia real hipotecària. Com que no hi ha una norma excoent en l'àmbit de les especialitats de l'execució hipotecària en relació amb les disposicions generals del procediment d'execució, en aquest cas l'article 538, la conclusió no pot ser cap altra que la possibilitat de demanar els fiadors en l'execució hipotecària, per la qual cosa la interlocutòria objecte de recurs ha de ser confirmada, tal com demana la part executant (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Ciudad Real, Secció 3a, de 9 de setembre de 2010).

Precisió

Si es tracta de l'escriptura pública de constitució de la hipoteca o penyora d'un títol extraprocessal, és necessari complir l'obligació general de requerir de pagament el deutor i, si escau, aquests altres subjectes (art. 581 i 686 LECiv).

Activitat

a) La demanda executiva s'ha de dirigir sempre contra l'hipotecant inicial, a més de contra el deutor i hipotecant actual? Consulteu la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Saragossa de 6 de maig de 2002 (AC 2002, 1404).

b) La legitimitat ha de ser revisada d'ofici? Consulteu la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 4ª, de 28 juny 2013 (AC 2013, 1639).

c) Existeix la possibilitat d'analitzar la qüestió relativa a la legitimació de la part executant amb posterioritat al despatx d'execució? Consulteu la Sentència de l'Audiència Provincial de València, Secció 9ª, de 26 de febrer de 2014 (JUR 2014, 105621).

Si l'execució té per objecte deutes garantits per penyora o hipoteca de vehicles de motor, el secretari judicial ha de manar que els béns pignorats o vehicles hipotecats es dipositin en poder del creditor o la persona que aquest designi. Una vegada dipositats aquests vehicles, s'han de precintar i no es poden utilitzar. Això tret que no sigui possible per disposicions especials, en aquest cas aquell nomenarà un interventor. De qualsevol manera, el creditor pot demanar l'administració judicial del vehicle de motor hipotecat (art. 687.1 i 690.4 LECiv).

En cas que el procediment recaigui sobre béns hipotecats, el secretari judicial ha de lliurar un manament al Registre per a l'expedició d'un certificat en què consti la titularitat del domini i les càrregues, de conformitat amb el que estableix l'article 656.1, i la subsistència i falta de cancel·lació de la hipoteca constituïda en favor de l'executant (art. 688.1 LECiv).

Jurisprudència

El tràmit regulat en l'art. 688 LEC no té un altre sentit que la comprovació de la vigència del dret sobre el que es basa l'execució, ja que pot succeir que s'hagin produït modificacions des que es va confeccionar el títol adjuntat a la demanda o la certificació acompanyada a la mateixa (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Castelló, Secció 3ª, de 30 de gener de 2014 [AC 2014, 434]).

Si del certificat resulta que el titular registral no havia estat requerit de pagament, ni notarialment ni judicialment, se li ha de notificar l'existència del procediment, igual que als creditors posteriors (art. 659 i 689 LECiv).

Activitat

La falta de comunicació de l'execució hipotecària a un creditor el dret del qual figura en un assentament posterior al de l'executant, vulnera el seu dret a la tutela judicial efectiva? Consulteu, entre altres resolucions, la Sentència del Tribunal Constitucional, Sala Segona, de 21 de gener de 2008.

Una vegada transcorregut el termini de deu dies des del requeriment de pagament o des del despatx de l'execució, si aquell s'ha realitzat extrajudicialment, el creditor pot demanar l'administració de la finca o del bé hipotecat, la qual cosa li dóna dret a la percepció de les rendes vençudes i no satisfetes, si així s'ha estipulat, i els fruits, les rendes i els productes posteriors. Amb això es cobriran les despeses de conservació i explotació dels béns i després el seu propi crèdit (art. 690.1.I LECiv).

Jurisprudència

A més a més, s'ha de tenir en compte que la finalitat d'aquesta comunicació ex article 689 LECiv, no és una altra que l'esmentada expressament pel precepte, és a dir, la de possibilitar que el titular de l'última inscripció de domini pugui intervenir, si li convé, en l'execució conforme al que es disposa en l'article 662 o satisfer abans de la rematada l'import del crèdit i els interessos i costes en la part que estigui assegurada amb la hipoteca. L'article 662.3 obre la possibilitat, a qui tingui la condició de tercer posseïdor, d'alliberar el bé satisfent el que degui al creditor per principal, interessos i costes a qualsevol moment anterior a l'aprovació de la rematada (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Valladolid, Secció 3ª, d'1 de març de 2007 [JUR 2007, 253885]).

Precisió

En l'àmbit de l'execució hipotecària, a diferència del que esdevé en l'"ordinària", l'administració judicial no comporta el lliurament material dels béns al creditor executant, sinó que aquesta administració es notifica a l'ocupant de l'immoble, i a aquest se l'obliga a efectuar a l'administrador els pagaments deguts al propietari. Això tret que es tracti de béns desocupats (art. 690.1.II i III LECiv).

Una altra particularitat de l'execució hipotecària radica que l'inici de la subhasta exigeix instància de part (art. 691.1 LECiv).

Precisió

La subhasta s'anunciarà, almenys, amb vint dies d'antelació. L'assenyalament del lloc, dia i hora per a la rematada es notificarà al deutor, amb la mateixa antelació, al domicili que consti en el Registre o, si escau, en la forma en què s'hagi practicat el requeriment conforme al previst en l'article 686 d'aquesta Llei (art. 691.2 LECiv).

Activitat

Quina conseqüència es derivarà de la circumstància que no s'hagi notificat als deutors, en la finca subhastada, l'assenyalament del lloc, dia i hora per a la rematada? Consulteu la Sentència del Tribunal Suprem de 17 d'octubre de 2001 (RJ 2001, 8740).

La subhasta dels béns hipotecats s'ha de fer de conformitat amb el que es preveu per a la subhasta de béns immobles, i el tipus de subhasta és el valor fixat en la corresponent escriptura. Això sí, les normes reguladores d'aquella execució permeten l'aplicació dels altres dos sistemes generals de realització patrimonial: el conveni de realització i la realització per part d'una persona o entitat especialitzada (art. 691.4 i 5 LECiv). Igualment, si es tracta de béns pignorats, després de la constitució del dipòsit, se n'ordena la realització d'acord amb el que es disposa per al procediment de constrenyiment (art. 694.1 LECiv).

El preu de la rematada es destina al pagament del crèdit de l'actor per principal, interessos i costes. Però la quantia que es lliuri al deutor per cadascun d'aquests conceptes no pot excedir la respectiva cobertura hipotecària. L'eventual sobrant s'ha de dipositar a disposició dels titulars de drets sobre el bé hipotecat inscrits o anotats amb posterioritat. Òbviament, als creditors els títols dels quals figuren inscrits amb anterioritat no els afecta l'execució. Si encara queda algun romanent, s'ha de satisfer la totalitat del que es deu a l'executant, és a

dir, en la part que excedeixi el límit de la cobertura hipotecària, i, finalment, s'ha de lliurar la quantitat restant al propietari del bé hipotecat, sigui o no el deutor (art. 672.2 i 692.1 i 2 LECiv).

Activitat

Què ocorrerà si, per ordre del jutge, es fa lliurament del sobrant del preu de la rematada d'una finca a l'hipotecant deutor havent-hi un creditor posterior amb dret anotat en el Registre sobre el mateix bé immoble subhastat? Consulteu la Sentència del Tribunal Suprem, Sala civil, Secció 1ª, de 9 de juny de 2010 (RJ 2010, 5381).

En el supòsit normal que el deute tingui venciments periòdics i sigui satisfeta mitjançant les corresponents quotes de caràcter periòdic d'amortització del capital i interessos, si s'impaga una d'elles, la garantia real no pot ser executada, en la mesura que no és íntegrament exigible, a excepció que s'hagués recollit en un pacte exprés i el mateix s'hagués registrat; i sempre que hagin vençut, almenys, tres terminis mensuals sense complir el deutor la seva obligació de pagament o un nombre de quotes tal que suposi l'incompliment d'aquest de la seva obligació per un termini, almenys, equivalent a tres mesos. En tal cas, s'alienarà la finca al comprador amb la hipoteca corresponent a la part del crèdit hipotecari no satisfeta (art. 693.1 LECiv).

També es pot reclamar la totalitat del deute corresponent a capital i interessos, si s'hagués convingut el venciment total anticipat per impagament de, almenys, tres terminis mensuals o un nombre de quotes tal que suposi l'incompliment pel deutor de la seva obligació per un termini, almenys, equivalent a tres mesos, sempre que tal conveni hagués tingut accés al Registre (art. 693. 2 LECiv).

Jurisprudència

“També, en l'actualitat, la clàusula de venciment anticipat es troba expressament admesa en l'article 693.2 de la Llei 1/2000, de 7 de gener (RCL 2000, 34, 962 i RCL 2001, 1892), d'Enjudiciament Civil, en relació amb els préstecs hipotecaris, ja que permet la reclamació de la totalitat del deute per capital i per interessos si s'hagués convingut el venciment total en cas de falta de pagament d'algun dels terminis diferents, resolent la nova norma la discussió doctrinal que es venia produint sobre l'exigibilitat dels terminis successius encara no vençuts” (Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 4ª, de 21 de juny de 2013 [AC 2013, 1816]).

La Llei d'enjudiciament civil permet que el deutor posi fi a l'execució mitjançant la consignació, prèvia a la subhasta, de la quota vençuda (per capital i interessos) i no abonada en el moment de la presentació de la demanda, juntament amb les vençudes amb posterioritat i les costes, després de la corresponent liquidació (art. 693.3 LECiv).

Precisió

Aquesta possibilitat legal, no obstant això, solament s'admet en els següents casos: en primer lloc, que ho sol·liciti expressament el creditor; i, en segon lloc, que ho demani el deutor, àdhuc en contra d'aquell, si el bé executat és l'habitatge familiar d'aquell. Així mateix, és possible que el deutor deixi sense efecte l'execució a través de la presentació d'un tercer que pagui la quantitat deguda, amb el consentiment de l'executant; o que sigui aquest últim qui localitzi a un tercer disposat a pagar el crèdit, amb subrogació en el mateix i en la garantia, fins i tot sense el consentiment del deutor.

Jurisprudència

“Pel propi sentit de l'article 693, que abans hem exposat, el precepte ofereix al deutor hipotecari, per una vegada, l'oportunitat de revitalitzar la relació, no ja alliberant el bé mitjançant el pagament de la totalitat del deute, sinó tan sols complint amb el pagament de la quantitat que degui fins a aquest moment i per tots els conceptes, és a dir, els terminis que van determinar l'execució, més els que, amb posterioritat, hagin pogut vèncer, els corresponents interessos i, per descomptat, les costes reportades, ja que, en definitiva i encara que pugui salvar en última instància el crèdit, ell és qui ha motivat aquestes despeses, amb la particularitat afegida que pot incomplir novament el contracte i tornar-se a cancel·lar anticipadament, la part executant podria instar una nova demanda executiva i interessar el total del deute” (Sentència de l'Audiència Provincial de Girona, Secció 1ª, de 5 de novembre de 2013 [AC 2013, 2018]).

Activitat

a) S'han d'incloure, en la quantitat a consignar pel deutor, els interessos de demora corresponents a l'import de principal vençut anticipadament per l'impagament d'algun venciment? Consulteu, entre altres resolucions, la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 12ª, de 16 de març de 2006 (JUR 2006, 231716).

b) Té algun tipus de conseqüència pràctica que sigui el jutge qui, a través d'interlocutòria, alliberi el bé, en lloc del secretari judicial per decret? Consulteu la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Madrid, Secció 21ª, de 27 de setembre de 2012 (AC 2012, 1921).

La Llei d'enjudiciament civil possibilita a l'executat la incoació d'un incident d'oposició sobre el fons dins l'execució hipotecària; incident de tramitació simplificada en què es troben summament limitats els motius d'oposició. Així, aquesta només es pot fonamentar en l'extinció de la garantia o l'obligació garantida; error en la determinació de la quantitat exigible, quan el deute garantit sigui el saldo que llanci el tancament d'un compte entre executant i executat, això és, en pluspetició, i, en cas d'execució de béns mobles hipotecats o sobre els quals s'hagi constituït penyora sense desplaçament, la subjecció d'aquells a una altra penyora, hipoteca mobiliària o immobiliària o embargament inscrits abans del gravamen que motiví el procediment; i el caràcter abusiu d'una clàusula contractual que constitueixi el fonament de l'execució o que hagués determinat la quantitat exigible (art. 695.1 LECiv).

Jurisprudència

L'article 695.1.4, en la seva redacció donada per la Llei 1/2013 (RCL 2013, 718), permet a l'executat oposar el caràcter abusiu d'una clàusula contractual que constitueixi el fonament de l'execució o que hagués determinat la quantitat exigible, arbitrànt un incident extraordinari per a aquells procediments ja en tràmit a la seva entrada en vigor (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 17ª, de 21 de maig de 2014 [AC 2014, 1023]).

Activitat

a) Podria l'oposició de l'executat emparar-se en l'article 559 de la Llei d'Enjudiciament Civil? Consulteu, entre altres resolucions, la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Jaén, Secció 2ª, de 27 de setembre de 2010 (JUR 2011, 66539).

b) Cal invocar l'abusivitat de la clàusula que regula els interessos de demora del préstec hipotecari?; i l'abusivitat de la denominada "clàusula sòl"? Consulteu les Interlocutòries de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 17ª, de 28 de novembre de 2012 (JUR 2013, 74152) i 21 de maig de 2014 (AC 2014, 1023); la Sentència de l'Audiència Provincial de Biscaia, Secció 5ª, de 8 de juliol de 2013 (AC 2014, 744); i les Interlocutòries de l'Audiència Provincial de Còrdova, Secció 1ª, de 3 febrer 2014 (JUR 2014, 175928), 5 de febrer de 2014 (AC 2014, 911), 17 de febrer de 2014 (JUR 2014, 176254), 19 de febrer de 2014 (JUR 2014, 176498), 21 de febrer de 2014 (JUR 2014, 175815), 11 d'abril de 2014 (JUR 2014, 171278) i 24 d'abril de 2014 (JUR 2014, 171281).

Precisió

La promoció d'aquest incident d'oposició dóna lloc a la suspensió de l'execució (art. 695.2 LECiv). En realitat, l'oposició a l'execució, juntament amb l'admissió de la demanda de tercera de domini (art. 696.2 LECiv) i la prejudicialitat penal (art. 697 LECiv), són les úniques causes de suspensió d'aquella.

A excepció de la interlocutòria que ordeni el sobreseïment de l'execució o la inaplicació d'una clàusula abusiva, que és susceptible d'apel·lació, davant de les resolucions que decideixin l'oposició no es pot interposar cap recurs (art. 695.4 LECiv).

Jurisprudència

“Concretament, no es pot interposar contra la interlocutòria d'inadmissió de l'oposició a l'execució ni contra la que desestima la reposició formulada contra aquesta interlocutòria. La severa limitació de les possibilitats de contradicció, mitjançant oposició a l'execució o el plantejament de recursos, en el procediment d'execució, i concretament, en el d'execució hipotecària, és compatible amb l'article 24 CE, segons ha declarat reiteradament el Tribunal Constitucional.” (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Sevilla, Secció 6a, de 16 d'abril de 2010)

Activitat

Cal instar la nul·litat del procés d'execució hipotecària per incompliment de l'obligació de notificació al fiador a què es refereix l'article 572.2.II de la Llei d'enjudiciament civil? Consulteu la Sentència de l'Audiència Provincial de Las Palmas, Secció 4a, de 19 de juliol de 2007.

Finalment, l'admissibilitat de la tercera de domini en l'execució hipotecària se supedita a la concurrència de certs requisits legals, variables en funció de la naturalesa del bé objecte de la garantia executada (art. 696 LECiv).

Activitat

a) Pot la persona a la qual s'atribueix l'ús d'una vivenda habitual hipotecada en un procés matrimonial sustentar una acció de tercera en la resolució judicial dictada en aquest procés? Consulteu la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 17ª, de 15 de març de 2011 (JUR 2011, 202104).

b) Estimarà el jutge la demanda de tercera si l'actor va adquirir l'immoble quan ja estava gravat amb la hipoteca? Consulteu la Sentència de l'Audiència Provincial de València, Secció 7ª, d'11 de novembre de 2013 (JUR 2014, 172401).

Jurisprudència

“No es tracta d'un supòsit de terceria de domini sobre béns embargats, en què el tercer ha de provar el títol i ho pot fer per qualsevol dels mitjans admesos en dret, sinó que en la terceria de domini sobre béns hipotecats l'exigència de la llei és molt més rigorosa, de manera que en la pràctica és molt difícil que hi puguin concórrer, ja que si hi hagués un titular registral diferent de l'hipotecant la hipoteca ja no s'hauria pogut constituir, per la qual cosa, excepte supòsits d'actuacions delictives o d'errors del Registre de la Propietat, la possibilitat que hi concorrin els requisits esdevé excepcional.” (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 1a, de 29 de març de 2006)

2. L'execució no dinerària

2.1. Concepte

Es pot definir com l'activitat jurisdiccional dirigida a fer efectiva la realitat continguda en un títol executiu del qual resulti una condemna o obligació de fer, no fer o lliurar una cosa diferent d'una quantitat de diners. La Llei d'enjudiciament civil dedica un títol complet, el títol V (art. 699 a 720 LECiv), a aquesta classe d'execució.

Precisió

Els títols executius extrajudicials no poden donar lloc a l'obertura d'una execució no dinerària (art. 520.1 LECiv). D'altra banda, aquesta classe d'execució pot acabar convertint-se en una execució dinerària quan sigui impossible o inconvenient fer efectiu el contingut del títol executiu.

2.2. Disposicions generals

Quan el títol executiu, processal o assimilat, contingui una condemna o obligació de fer, no fer o lliurar una cosa diferent d'una quantitat de diners, en la interlocutòria per la qual es despatxi l'execució s'ha de requerir l'executat perquè, dins el termini que el tribunal consideri adequat, compleixi en els seus propis termes el que estableix el títol executiu. En aquest requeriment el tribunal pot advertir l'executat amb l'ús de constrenyiments personals o multes pecuniàries (art. 699 LECiv). Aquesta disposició legal de caràcter general es concreta en els preceptes següents, en funció del tipus de condemna que es tracti d'executar.

Jurisprudència

"L'execució de condemes no dineràries, ve regulada en els arts 699 a 711 LEC (en relació amb els arts. 1098 i 1161 CC), amb la finalitat d'evitar que la passivitat de l'executat faci impossible la satisfacció "in natura" de l'executant continguda en la sentència (d'aquí els termes "constrenyiments personals", "multes pecuniàries" o "coercitives"); en l'acte despatxant d'execució, el jutge executor, ha de requerir a l'executat que, en el termini que assenyali (no obstant això d'haver disposat d'un altre moment per complir, en dictar-se la sentència de condemna i durant el "termini de gràcia" de 20 dies de l'art. 548 LEC, a establir en relació a la naturalesa de l'afer), compleixi la sentència en els seus propis termes (arts. 699 i 705 LEC), advertint-lo de constrenyiments personals o multes pecuniàries o coercitives (arts. 709 a 711 LEC), així com si es va interessar per l'executant acordar les "mesures de garantia que resultin adequades per assegurar l'efectivitat de la condemna" (com l'embargament), és a dir, per garantir l'efectivitat d'una hipotètica condemna pecuniària, de caràcter subsidiari, quan no sigui possible l'execució "in natura" (arts. 700, 701.3, 702.2, 706.2, 708.2 pfo. 2, 709, 710,...), corresponent al jutge (per acordar o no aquesta mesura) decidir si la condemna (aquí, afer) pot complir-se immediatament o la seva realització per existir alguna causa que ho impedeixi, en funció de la concreta condemna tardarà algun temps" (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 13ª, de 2 de setembre de 2004 [JUR 2004, 288236]).

La Llei d'enjudiciament civil preveu la possibilitat que, a instàncies de l'executant, s'acordin les mesures de garantia adequades per a assegurar l'efectivitat de la condemna; mesures de garantia que no es determinen, per la qual cosa es pot adoptar qualsevol que serveixi a la finalitat perseguida. A més, quan aquell ho sol·liciti, s'han d'embargar els béns suficients de l'executat per a garantir el pagament de les eventuais indemnitzacions substitutòries i costes de l'execució. Això sí, n'és possible l'alçament mitjançant la prestació de caució per part de l'executat (art. 700 LECiv).

Jurisprudència

“Seguint la doctrina majoritària mantinguda sobre aquest tema per les audiències provincials en examinar l'article 700 de la LECiv, l'embargament de garantia i caució substitutòria de l'article 700 de la LECiv preveu un conjunt de mesures tendents a assegurar la completa realització de l'activitat executiva, des del començament fins al final «amb la completa satisfacció de l'executant» (article 570), i, mitjançant la garantia o publicitat de l'embargament, possibilita un assegurament dels béns, en el sentit d'evitar que es destinin a una finalitat diferent d'aquella a la qual han estat afectes, com passa en l'embargament executiu de l'execució dinerària; s'evita així la frustració de l'execució. La particularitat d'aquest embargament és que és subsidiari, és a dir, que quan es decreta no se sap amb certesa la quantia de l'eventual condemna a l'equivalent econòmic o l'import de les indemnitzacions substitutòries.” (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Granada de 30 de setembre de 2010)

Activitat

Quan es pot sol·licitar l'embargament de garantia dins del procés d'execució? Consulteu la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Còrdova, Secció 1ª, de 16 de maig de 2002 (JUR 2002, 189080).

2.3. Execució per deures de lliurar coses

Com sabem, en la interlocutòria de despatx de l'execució es concedeix a l'executat un termini perquè compleixi l'obligació continguda en el títol executiu, si escau, el lliurament d'una cosa moble, certa i determinada (art. 699 LECiv). Si no ho fa, el secretari judicial responsable de l'execució ha de posar l'executant en possessió de la cosa deguda, emprant per a això els constrengiments que cregui necessaris.

Exemple

La privació del subministrament d'aigua o gas per mitjà de la desconnexió i retirada dels comptadors instal·lats.

Fins i tot es pot acordar l'entrada en llocs tancats amb l'auxili de la força pública, si és necessari. I si es tracta d'un bé subjecte a publicitat registral, s'ha de disposar també el que sigui necessari per tal d'adequar el Registre de què es tracti al títol executiu (art. 701.1 LECiv).

Precisió

Si s'ignora el parador de la cosa, s'ha de procedir a interrogar l'executat o tercers perquè informin sobre la seva localització, sota pena d'incórrer en desobediència, i si així i tot no és possible esbrinar on es troba, s'ha d'ordenar la substitució del deure de lliurar la cosa

pel pagament del seu equivalent econòmic. Aquest resultat es pot fer extensiu al supòsit que aquella es trobi en poder d'un tercer de bona fe (art. 701.2 i 3 LECiv).

Jurisprudència

L'article 701.3 LECiv només permet la substitució per l'equivalent pecuniari quan la cosa no es pot trobar, no quan l'executant al·legui que l'objecte no satisfà ja el seu interès, ja que aquest supòsit només és previst en l'article 702.2 LECiv per al cas de condemna al lliurament de coses genèriques o indeterminades adquirides tardanament (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Madrid de 29 de febrer de 2008).

Així mateix, el títol executiu es pot referir al lliurament de coses genèriques o indeterminades. Partint del fet que aquestes són susceptibles de ser adquirides en el mercat i, en definitiva, de ser substituïdes per altres d'iguals, es permet a l'executant que sol·liciti al secretari judicial que el posi en possessió de les coses degudes o que se'l faculti perquè les adquireixi, a costa de l'executat, i que s'acordi l'embargament de béns suficients per a aquesta adquisició. Però si aquesta ja no pot satisfer el seu interès, se n'ha de determinar l'equivalent pecuniari, amb els danys i perjudicis corresponents (art. 702 LECiv).

Activitat

Podria l'executant demanar l'adquisició a costa de l'executat de les coses degudes quan les lliurades siguin d'una qualitat inferior? Consulteu la jurisprudència existent sobre aquest aspecte.

També pot tenir per objecte el títol executiu el lliurament d'un bé immoble. En aquest supòsit, després del dictat de la interlocutòria de despatx de l'execució, el secretari judicial ha d'ordenar immediatament el que sigui procedent segons el contingut de la condemna i, si escau, disposar el necessari per tal d'adequar el Registre al títol executiu. Hi ha la possibilitat que en l'immoble hi hagi coses que no formin part d'aquell objecte, en aquest cas es requereix l'executat perquè les retiri en el termini que s'indiqui. Si no ho fa, es consideren béns abandonats (art. 703.1 LECiv).

Precisió

Si es tracta de coses no separables, s'ha de decidir sobre l'obligació d'abonament del seu valor, a instàncies dels interessats (art. 703.2 LECiv). Si manca un tràmit específic per a la resolució d'aquest aspecte, es podria seguir el procediment per a la determinació de l'equivalent pecuniari d'una prestació no dinerària (art. 717 LECiv).

D'altra banda, pot ser que l'executat o els ocupants de l'immoble hi hagin produït danys. Doncs bé, si es fa constar l'existència d'aquests danys en l'acte del llançament, es poden acordar la retenció i el dipòsit de béns suficients del possible responsable, a efectes que respongui dels danys i perjudicis causats (art. 703.3 LECiv).

Activitat

Té la part arrendatària alguna responsabilitat en la pèrdua dels mobles que hi havia en l'habitatge arrendat? Consulteu la Sentència de l'Audiència Provincial de Burgos, Secció 2a, de 17 de maig de 2010.

Finalment, en relació amb la possibilitat que hi hagi persones que ocupin l'immoble sobre el qual recau l'activitat executiva, la Llei d'enjudiciament civil fa la distinció següent. D'una banda, pot ser que l'immoble constitueixi l'habitatge habitual de l'executat o dels que en depenen. En aquest supòsit, se'ls ha de concedir un mes perquè procedixin al desallotjament, que pot ser prorrogat per un altre termini igual, si hi ha un motiu fonamentat. Una vegada transcorregut aquest mes i, si escau, la pròrroga, s'ha d'acordar el llançament immediat (art. 704.1 LECiv).

Activitat

Partint del fet que el termini de desallotjament d'un mes actua en els supòsits que l'immoble constitueixi l'habitatge habitual, pot estendre els seus efectes als casos en què el llançament només afecta una porció escassa i molt concreta de la propietat? Consulteu la Sentència de l'Audiència Provincial de Màlaga de 28 d'octubre de 2003.

D'altra banda, si l'immoble està ocupat per tercers aliens a l'execució, se'ls ha de notificar el despatx de l'execució o la litispendència d'aquesta, i, en el termini dels deu dies següents a la notificació, han de presentar els títols que justifiquin la seva ocupació. Però l'executant pot demanar el llançament dels que consideri que són ocupants de mer fet o sense títol. Aquesta petició s'ha de traslladar a les persones designades per aquell i les actuacions han de prosseguir segons el que disposen els apartats 3 i 4 de l'article 675 (704.2 LECiv).

Jurisprudència

"És a dir, a aquests tercers se'ls notifica el despatx d'execució no perquè s'oposin a ella (ja que no s'ha despatxat davant d'ells) sinó perquè presentin al Tribunal els títols que justifiquin la seva situació, essent sobre la suficiència d'aquests títols sobre els quals s'ha de pronunciar el Tribunal a l'efecte de resoldre sobre el llançament dels tercers (arts. 704 i 675.3 i 4 de la LECiv)" (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Santa Cruz de Tenerife, Secció 4ª, de 12 de setembre de 2005 [JUR 2005, 243262]).

Igualment, i d'altra banda, d'acordar-se la resolució contractual i consegüent llançament, es podria donar la situació que la sentència tingués greus dificultats a l'hora de la seva execució, donada la discussió entorn de qui ostenta el dret d'arrendatari i, per això, l'obligació de desallotjar l'immoble, qüestió que, segons el parer d'aquesta Sala, no quedaria tampoc resolta per l'aplicació del que es disposa en l'article 704.2 de la Llei d'Enjudiciament Civil, que remet al que es disposa en l'article 675 de la mateixa Llei, atès que l'article 704.2 sorgeix de l'existència d'una ocupació de mer afer o sense títol suficient per una persona diferent de l'arrendatari, però no és aplicable en supòsits com el que aquí s'analitza, en el que el que s'al·lega és la condició d'arrendatàries. Per tant, de no apreciar-se l'excepció de falta de litisconsorci passiu necessari, es podrien crear, en fase d'execució de sentència, situacions que impedissin l'efectiva execució d'una sentència de fons (Sentència de l'Audiència Provincial de Madrid, Secció 12ª, de 15 de setembre de 2010 [JUR 2011, 36264]).

2.4. Execució per deures de fer

Si el títol executiu obliga a fer alguna cosa, el tribunal ha de requerir al deutor perquè la faci dins un termini que ha de fixar segons la naturalesa del que s'ha de fer i les circumstàncies que hi concorrin (art. 705 LECiv).

Jurisprudència

Quan la sentència condemna a l'execució d'una obligació en un termini determinat, som davant una obligació sotmesa a condició. Així, davant la inexecució d'una obra en el termini assenyalat, es conclou que l'obligació de fer queda resolta i substituïda per l'obligació dinerària de pagament de la quantitat equivalent al cost d'aquella en el moment de la seva execució (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Las Palmas, Secció 4a, de 30 d'abril de 2009).

Precisió

Si es tracta d'una condemna a un fer determinat, cal determinar si aquest té o no caràcter personalíssim. Si no en té, hi ha la possibilitat que aquella sigui executada en els seus propis termes tant per l'executat com per un tercer, que substitueix l'anterior.

L'article 706 de la Llei d'enjudiciament civil parteix del supòsit que el fer té caràcter no personalíssim. Doncs bé, si l'executat no el compleix en el termini assenyalat, l'executant pot demanar que se'l faculti per a encarregar-lo a un tercer, a costa de l'executat, o reclamar el rescabament de danys i perjudicis, opció que, no obstant això, no té l'executant quan el títol contingui una disposició expressa per al cas d'incompliment del deutor. Però si s'opta per encarregar el que s'ha de fer a un tercer, n'ha de valorar prèviament el cost un perit designat pel secretari judicial.

Jurisprudència

"La primera insuficiència que es desprèn de l'article 706 és la intensa restricció que comporta del principi de contradicció; així, es pot veure que ni tan sols es preveu, com per exemple en la valoració dels béns en el constrenyiment, que totes dues parts puguin aportar informes contradictoris del que resulti del que ha aportat el perit designat pel Tribunal, sinó que, fins i tot en relació amb aquest últim, únic previst en la norma, no hi ha cap contradicció." (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Zamora, Secció 1a, de 15 d'octubre de 2010)

Precisió

No es preveu cap via processal específica perquè l'executat discuteixi si el fer a què es refereix la condemna és o no personalíssim. En aquesta situació, es pot considerar aplicable el que s'estableix per a les condemes de fer personalíssim (art. 709 LECiv). Tampoc no es preveu la possibilitat de compliment defectuós per part de l'executat del contingut del títol executiu. Si no hi ha una previsió expressa, té vigor el que disposa l'article 1098 del Codi civil.

El que sí que es regula és la hipòtesi que la condemna inclogui la publicació o difusió, total o parcial, del seu contingut en mitjans de comunicació a costa de l'executat, al qual el secretari judicial requereix perquè contracti els anuncis que siguin procedents, i, si no ho compleix, l'executant pot contractar la publicitat per ell mateix, sense necessitat de la mediació d'un tercer, amb l'obtenció prèvia dels fons necessaris amb càrrec al patrimoni d'aquell (art. 707 LECiv). Però no hi ha la possibilitat d'optar pel rescabament dels danys i perjudicis.

També es recull el supòsit que la resolució processal o arbitral condemni a l'emissió d'una declaració de voluntat. Així, transcorregut el termini de vint dies sense que hagi estat emesa, el tribunal resol considerant-la emesa, si en el contracte preliminar es determinen els elements essencials del contracte (art. 708.1 LECiv).

Exemple

En un contracte de compravenda els elements essencials són la cosa objecte d'aquella i el preu que s'ha de pagar. Sense aquests el contracte no pot existir.

Jurisprudència

L'article 708 LEC estableix un règim especial d'execució de sentències que condemnin a l'emissió d'una declaració de voluntat, les quals, per incorporar un fer personalíssim, només són susceptibles d'integració pel jutge, en cas d'absència del fer del subjecte obligat, si es donen els requisits que el propi precepte estableix (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Las Palmas, Secció 4, 138/2006, de 3 maig).

Activitat

a) Té una clàusula en virtut de la qual el demandat s'obliga enfront del demandant, de forma genèrica, a constituir una garantia hipotecària suficient sobre els seus béns per a respondre d'un deute amb els elements necessaris per ser considerat com un precontracte d'hipoteca? Consulteu la Sentència de l'Audiència Provincial de Múrcia, Secció 5ª, de 9 de març de 2007 (JUR 2007, 264861).

b) Pot una declaració de voluntat ser objecte d'execució provisional? Consulteu la Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Las Palmas, Secció 4ª, de 3 de maig de 2006 (AC 2006, 1236) i l'Acte de l'Audiència Provincial de La Rioja, Secció 1ª, de 6 de maig de 2011 (JUR 2011, 281312).

Un cop emesa la declaració, l'executant pot demanar al secretari judicial que lliuri un manament d'anotació o inscripció en el registre o els registres corresponents (art. 708.1 LECiv).

Activitat

És suficient per a l'anotació o inscripció registral la interlocutòria per la qual el tribunal resol que considera emesa la declaració de voluntat o cal l'atorgament d'una escriptura pública? Consulteu la Resolució de la Direcció General dels Registres i del Notariat de 17 de març de 2009.

Si no estan predeterminats alguns elements no essencials del negoci o contracte sobre el qual hagi de recaure la declaració de voluntat, el tribunal, amb l'audiència prèvia de les parts, els ha de determinar en la mateixa resolució en què consideri emesa la declaració (art. 708.2,I LECiv).

Exemple

En un contracte de compravenda un element accessori és la forma de pagament de la cosa objecte d'aquella.

I si la indeterminació afecta els elements essencials del negoci o contracte i el condemnat no emet la seva declaració de voluntat sobre aquest, s'ha de procedir a l'única alternativa possible: l'execució pels danys i perjudicis causats (art. 708.2.II LECiv).

Activitat

Un laude arbitral, pot determinar el mètode de càlcul dels danys i perjudicis causats a conseqüència de no complir una part l'obligació establerta d'emetre una declaració de voluntat o fer quelcom personalíssim? Consulteu la Sentència de l'Audiència Provincial de Madrid, Secció 21a, de 7 de febrer de 2007.

D'altra banda, per al cas que el títol executiu tingui per objecte un fer personalíssim, la Llei d'enjudiciament civil preveu un tràmit per a al·legar, dins el termini a què es refereix l'article 699, els motius pels quals es nega a complir el contingut d'aquell i el que consideri convenient respecte del caràcter personalíssim o no de la prestació deguda. Tant si s'han realitzat aquestes al·legacions, com si no, una vegada transcorregut aquell termini sense que es compleixi la prestació, a l'executat se li donen dues opcions: que l'execució tiri endavant per tal de lliurar-li un equivalent pecuniari de la prestació o sol·licitar que es constrenyi l'executat amb una multa per cada mes que passi, a comptar de la finalització del termini, sense dur-lo a terme. Després de triar una de les opcions, el tribunal ha de resoldre el que sigui procedent, per mitjà d'una interlocutòria.

La resolució del tribunal depèn de l'existència d'aquelles al·legacions i del seu criteri sobre el caràcter personalíssim de la prestació. Si l'executat no va fer al·legacions i el tribunal considera que es tracta d'un fer personalíssim, ha d'accedir al que ha sol·licitat l'executat: lliurament de l'equivalent econòmic o imposició de multes coercitives. En canvi, si l'executat invoca el caràcter no personalíssim del fer i el tribunal li dóna la raó, ha d'ordenar prosseguir l'execució d'acord amb el que es disposa per a aquest tipus de condemnes (art. 709.1 LECiv).

Precisió

Hi ha la possibilitat que l'executat esgrimeixi motius pels quals es nega a fer el que el títol disposa. En aquesta hipòtesi, si hi concorren circumstàncies que impossibiliten el compliment del fer en els seus propis termes, el tribunal ho ha de substituir per l'equivalent dinerari.

La resolució per la qual s'acordi prosseguir l'execució per a l'obtenció de l'equivalent pecuniari dóna lloc, en tot cas, a la imposició a l'executat d'una única multa, de conformitat amb el que estableix l'article 711 (art. 709.2 LECiv). Però si el tribunal entén que es tracta d'un fer personalíssim i acorda constrenyer l'executat amb multes mensuals, n'ha de determinar la quantia i reiterar els requeriments fins que es compleixi un any des del primer. Si, al cap de l'any, l'executat es continua negant a complir la prestació, ha de prosseguir

l'execució per tal de lliurar a l'executant l'equivalent pecuniari o per a adoptar qualssevol altres mesures que siguin idònies per a la seva satisfacció, amb la petició prèvia d'aquest i audiència a l'executat (art. 709.3 LECiv).

Jurisprudència

“En suma, cal la sol·licitud expressa de la part executant sobre el lliurament d'un equivalent pecuniari, que donaria lloc a la imposició d'una única multa, de conformitat amb el que estableix l'apartat segon de l'article 709. Altrament, i en aplicació del que disposa el paràgraf segon de l'article 776, es poden mantenir les multes coercitives mensuals tot el temps que sigui necessari més enllà del termini d'un any establert en aquest precepte (article 709).” (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Madrid de 17 de juny de 2003) Davant la impossibilitat d'execució, “no cal sostenir la viabilitat de cap multa d'execució, sinó que s'imposa el compliment per equivalència, ja que, com que és imputable la impossibilitat a l'obligada, aquesta circumstància dóna lloc al fet que es tradueixi en indemnització de danys i perjudicis en comptes del seu alliberament” (Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Saragossa, Secció 5a, de 5 d'abril de 2006).

Precisió

El que s'ha dit no és aplicable en cas que el títol executiu contingui una disposició expressa que prevegi la possibilitat d'incompliment del deutor, cas en què cal atènyer-se al que disposi aquell (art. 709.4 LECiv).

2.5. Execució de condemnes de no fer

Si el títol executiu conté una condemna a un no fer i el condemnat l'incompleix, és a dir, fa el que la resolució processal li prohibeix, l'activitat executiva que pot seguir a aquest incompliment consisteix en el requeriment, a instàncies de l'executant, a desfer el mal fet, indemnització dels danys i perjudicis causats i, si escau, abstenció de reiterar el trencament, amb prevenció d'incórrer en el delictes de desobediència a l'autoritat judicial (art. 710.1.I LECiv).

Precisió

La Llei d'enjudiciament civil no determina un termini perquè el condemnat compleixi el contingut del requeriment, per la qual cosa serà el que el secretari judicial consideri adequat (art. 699.1 LECiv).

A efectes que el condemnat desfai el mal fet, se l'ha d'intimar amb la imposició de multes per cada mes que transcorri sense desfer-lo (art. 710.1.II LECiv). No obstant això, si l'incompliment no és susceptible de reiteració i tampoc no es pot desfer el mal fet, l'execució ha de procedir per rescabalar l'executant pels danys i perjudicis causats (art. 710.2 LECiv).

2.6. Les multes coercitives

Es tracta d'una mesura de naturalesa dissuasòria dirigida a forçar un subjecte a fer o, si escau, abstenir-se de fer, una conducta determinada. Per a la seva quantificació s'ha de tenir en compte el preu o la contraprestació del fer personalíssim establerts en el títol executiu, i, si no hi consten o es tracta de desfer el mal fet, el cost dinerari que en el mercat s'atribueixi a aquestes conductes (art. 711.1.I LECiv).

Precisió

Mentre aquell preu o contraprestació constitueix un factor de caràcter objectiu, l'acreditació del cost de mercat correspon a l'executat.

Les multes mensuals poden pujar a un 20% del preu o valor esmentat i la multa única al 50% d'aquest (art. 711.1.II LECiv).

Precisió

La fixació de la quantia concreta de la multa que s'hagi d'imposar correspon al tribunal. De qualsevol forma, aquests percentatges constitueixen màxims que, en cap cas, no s'han de sobrepassar, i, en cas que l'executat no es faci càrrec de la multa o les multes

de què sigui objecte, el seu import s'ha d'afegir a l'equivalent econòmic que ha de pagar a l'executant.

Exercicis d'autoavaluació

1. En l'execució de títols judicials, són causes d'oposició per motius processals...
 - a) que es tracti d'una sentència declarativa o constitutiva.
 - b) que es tracti d'una sentència desestimària.
 - c) que no hagi transcorregut el termini d'espera que preveu l'article 548.
 - d) Totes les anteriors.

2. En l'execució de títols judicials, són causes d'oposició per defectes de fons...
 - a) el pagament i la falta de capacitat.
 - b) la prescripció i la falta de legitimació.
 - c) la caducitat i la falta d'un pronunciament condemnatòri.
 - d) Cap de les anteriors.

3. La pluspetició és una causa d'oposició per motius de fons...
 - a) aplicable a tots els títols extrajudicials.
 - b) aplicable a tots els títols judicials.
 - c) Les dues anteriors.
 - d) Cap de les dues anteriors.

4. El tribunal proveeix en contradicció amb el títol si...
 - a) despatxa l'execució per una quantitat superior a la continguda en el títol executiu.
 - b) despatxa l'execució per una quantitat inferior a la continguda en el títol executiu.
 - c) despatxa l'execució per una quantitat igual a la continguda en el títol executiu, si l'executant només reclama en la demanda executiva una part d'aquesta.
 - d) Totes les anteriors.

5. Si, iniciada una execució hipotecària, la persona davant de la qual se segueix aquesta és declarada en concurs...
 - a) l'execució hipotecària es paralitza en tot cas.
 - b) només es pot paralitzar l'execució hipotecària si recau sobre l'habitatge habitual del concursat.
 - c) només es pot paralitzar l'execució hipotecària si recau sobre béns afectes o necessaris per a la continuïtat de l'activitat del concursat.
 - d) l'execució hipotecària no es paralitza en cap cas.

6. El requeriment de pagament al deutor és procedent...
 - a) quan el títol executiu sigui una sentència condemnatòria.
 - b) quan el títol executiu sigui un laude arbitral.
 - c) quan el títol executiu sigui un decret del secretari judicial.
 - d) quan el títol executiu sigui una escriptura pública.

7. Són mesures de garantia de la trava de béns...
 - a) la terceria de domini i l'administració judicial.
 - b) l'annotació preventiva d'embargament i la terceria de millor dret.
 - c) l'ordre de retenció.
 - d) Totes les anteriors.

8. Pot, un mateix bé, ser tratat en diferents processos d'execució?
 - a) Sí, mitjançant la millora de l'embargament.
 - b) Sí, mitjançant el reembargament.
 - c) Només quan el valor del bé és igual o superior a la quantitat deguda a tots els executants.
 - d) Sí, mitjançant l'embargament del sobrant.

9. Si, un cop embargat un bé immoble en un procés d'execució, té entrada en el Registre de la Propietat d'un nou embargament...
 - a) es produeix, en tot cas, una disminució de valor del bé embargat, en la mesura que l'executant no pot percebre la totalitat del que s'obtingui de la seva venda.

- b) l'entrada del nou embargament mai no afecta el dret de l'executant, perquè aquell és posterior a aquest.
- c) l'entrada del nou embargament pot afectar negativament el dret de l'executant, si aquest no sol·licita l'adopció d'una mesura de garantia de la seva trava.
- d) Cap de les anteriors.

10. Si, un cop embargat un bé immoble de l'executat, aquest l'aliena a un tercer...

- a) l'adquisició per part d'un tercer mai no tindrà eficàcia, ja que el bé està afecte a una execució.
- b) l'adquisició per part d'un tercer pot ser eficaç, si en el Registre de la Propietat no figura anotat l'embargament.
- c) l'adquisició per part d'un tercer de bona fe és eficaç, amb independència de l'anotació de l'embargament.
- d) Cap de les anteriors.

11. Si, un cop interposada en l'àmbit de l'execució una demanda de terceria de domini per part d'un tercer, l'òrgan judicial n'acorda la desestimació...

- a) el tercer pot tornar a promoure un incident de terceria.
- b) el tercer pot promoure un procés de declaració.
- c) el tercer no pot promoure un procés de declaració, ja que hi ha una cosa jutjada sobre la titularitat del bé objecte de la terceria.
- d) Cap de les anteriors.

12. Davant de qui ha d'interposar una demanda de terceria de millor dret el titular d'un crèdit que consta en un document privat?

- a) Davant de l'executant.
- b) Davant de l'executat.
- c) Davant de l'executant i l'executat.
- d) No escau l'exercici d'una terceria de millor dret amb fonament en un document privat.

13. Fins a quin moment es pot fer l'exercici de la terceria de millor dret?

- a) Fins que s'acordi el despatx de l'execució.
- b) Fins a l'embargament dels béns.
- c) Fins a l'aprovació de la rematada a favor d'un tercer en la subhasta dels béns embargats.
- d) Fins al pagament a l'executant amb el producte dels béns subhastats.

14. Exercida la terceria de millor dret, l'execució seguirà el seu curs per a satisfer el tercer...

- a) si el crèdit del tercer consta en un títol executiu i l'executat assenteix.
- b) si el crèdit del tercer consta en un document privat i l'executant assenteix.
- c) si el crèdit del tercer consta en un document privat i l'executant desisteix.
- d) Cap de les anteriors.

15. Quin sistema de realització patrimonial s'ha d'aplicar per a la conversió en diners de qualsevol bé immoble?

- a) La subhasta, en tot cas.
- b) La realització per mitjà d'una entitat especialitzada, hi hagi o no petició de part.
- c) La dació en pagament.
- d) El conveni de realització, si hi ha petició de part.

16. Aprovat un conveni de realització entre les parts pel secretari judicial...

- a) finalitza el procés d'execució, però l'executant pot promoure un de nou si el conveni és incomplet.
- b) se suspèn el curs de totes les actuacions executives.
- c) el conveni de realització no suspèn les actuacions executives.
- d) Cap de les anteriors.

17. En la venda per part d'una persona o entitat especialitzada...

- a) la designació de la persona o entitat segueix el mateix sistema, amb independència que els béns que s'hagin de vendre siguin mobles o immobles.
- b) els béns subjectes a aquest sistema de realització es poden alienar a qualsevol preu, si és raonable.

- c) la venda dels béns immobles s'ha de fer a preu de mercat.
- d) el secretari judicial pot acordar la venda dels béns mobles realitzada per sota del 50% de la seva valoració.

18. Què passa si la subhasta d'un bé immoble que no constitueixi la vivenda habitual del deutor queda deserta?

- a) Que l'executant pot demanar l'adjudicació del bé pel 50% del seu valor.
- b) Que l'executant pot demanar l'adjudicació del bé pel 60% del seu valor.
- c) Que s'alça l'embargament, en tot cas.
- d) Que l'executant pot demanar l'adjudicació del bé per una quantitat que, almenys, cobreixi el deute pel qual s'hagi despatxat l'execució.

19. Respecte de la cessió de la rematada...

- a) la pot fer qualsevol subjecte a favor del qual aquesta s'hagi aprovat.
- b) la vigent Llei d'enjudiciament civil ha eliminat la possibilitat de cessió de la rematada per a dissuadir la presència dels denominats *subhastars*.
- c) ha quedat molt limitada en la vigent Llei d'enjudiciament civil.
- d) només la pot fer actualment l'executat.

20. En el supòsit de fallida de la subhasta...

- a) els dipòsits es retornen als licitadors i l'execució finalitza.
- b) només es retornen els dipòsits als qui hagin actuat de bona fe.
- c) els dipòsits s'apliquen a pagar el crèdit de l'executant.
- d) els dipòsits dels licitadors de mala fe s'apliquen a pagar el crèdit de l'executant.

21. Si, aprovada la rematada a favor del millor postor, aquest no ingressa el preu de la rematada...

- a) es convoca una nova subhasta.
- b) pot tenir lloc l'aprovació de la rematada a favor d'un altre postor de pitjor licitació.
- c) tots els postors de pitjor licitació queden vinculats per la subhasta.
- d) Cap de les anteriors.

22. L'execució hipotecària...

- a) afecta tot el patrimoni del deutor, la qual cosa garanteix a l'executant el cobrament de la totalitat del crèdit hipotecari.
- b) dóna lloc a la venda del bé hipotecat mitjançant subhasta, sense necessitat d'instància de part.
- c) Les dues anteriors.
- d) Cap de les dues anteriors.

23. L'execució no dinerària es pot obrir...

- a) a partir de qualsevol títol executiu, sempre que sigui un dels previstos en l'article 517 de la Llei d'enjudiciament civil.
- b) a partir d'una escriptura pública.
- c) a partir d'un decret del secretari judicial.
- d) Totes les anteriors.

24. La finalització de l'execució pot tenir lloc...

- a) per la renúncia de l'executant a l'acció exercida.
- b) pel desistiment unilateral de l'executant a qualsevol moment del procés, si hi concorren certes circumstàncies.
- c) Les dues anteriors.
- d) Cap de les anteriors.

25. Si, finalitzat el procés d'execució, l'executant no ha vist el seu crèdit satisfet...

- a) pot sol·licitar la represa de l'execució, sempre que ho faci dins els cinc anys següents.
- b) pot sol·licitar la represa de l'execució, sense subjecció a cap termini.
- c) ha de promoure un nou procés d'execució.
- d) no cal promoure un nou procés d'execució, a causa de la cosa jutjada.

Solucionari

Exercicis d'autoavaluació

1. a

2. d

3. a

4. d

5. c

6. d

7. c

8. b

9. c

10. b

11. b

12. c

13. d

14. d

15. d

16. d

17. d

18. a

19. c

20. c

21. b

22. d

23. c

24. c

25. b